

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjszabása szerint

Egyes szám ára 5 lej
vasárnap 6

Bucurestiben 50 baniva több

Elült a kétnapos véres forradalom Bécsben.

Elképzelhetetlen borzalmakat idézett elő a fékevesztett csőcselék a bécsi utcákon. A vértől és alkoholtól felriasztott tömeg vandál kegyetlenséggel pusztított, rombolt, gyújtogatott, rabolt, fosztogatott. — A megszábdalt Ausztria szíve, Bécs, két napon át ijesztő vonaglások idejét élte. — A hajdani békés császárváros uccáin sortűz ropogott.

A halottak számát kétszázra teszik, a sebesülteket ezernél többre. — Idegenek rémült menekülése. — A katonaság a lázadók soraiban. — Hogyan tombolt a csőcselék uralma? — A legutolsó hírek szerint Bécs uccáin megszűntek a harcok, de az általános sztrájk változatlanul tart.

Megdöbbenve fogadjuk és megdöbbenve fogadjuk mindenki a bécsi felfordulás híreit. Forradalom? ... De hiszen Bécsben a munkásság az ur, a hatalom pedig nem, csini forradalmat. Tüntetésről volna szó? A méretek és a kiontott vér sokasága nem engedi meg ezt a lekicsinylést. Lelki kirobbanás? Tömegőrület? Sokkal több benne a rendszer és a szervezettség, semhogy azt ilyen elemi önkéntelenségnek lehetne tekinteni. És az ok, a somfalvai vádlottak felmentése sem áll arányban a kitéréssel és nincs benne mélyebb tartalom. Az ítéletet a legdemokratikusabb intézmény, az esküdtszék hozta, a bírászkodásnak az a neve, amelyet a munkásság minden árnyalata megkövetel. És ép a somfalvai esküdtszék tagjai tulnyomóan a munkásosztályhoz tartoznak. Tetejébe ép a legutóbbi időkben történtek verdiktek, melyek ugyanúgy a társadalom igazságérzékébe ütköztek, de azért az intézmény immunis maradt. Ha ez a verdit valóban ok és nem ürügy, sokszorosan erősebb lett volna a visszahatás az ítélet ellen, ha szakbíróság hozza.

Nem hallgathatjuk el azt a gyanút, hogy itt régen elkészített tervet fűztek a somfalvai ítélethez, még pedig a Bécsben eléggé jelentékeny hatalmu kommunista részről. Ugy látszik, hidegen számító szándékoknak sikerült lángrollobbantani oly tömegeknek lelkét, amelyek különben távol állanak a kommunizmustól. Az osztrák, különösen a bécsi államhatalom pedig gyengének bizonyult!

Rettenetes az, amikor oly borzalmas módon mozdul meg az indulat, a pártusákban nagyra nevelt gyűlölet, a fegyverre kapó elégtelenség, mint amiről a távirati jelentések hírt adnak. Megrendülten nézzük a pokoli látványt és őszinte sajnálkozással szemléljük Ausztria szerencsétlenségét, azét az Ausztriát, amelyet egykor a „felix Austria”-nak nevezett a krónikás. Ki irigyelheti ma ezt a szörnyű lázrohamokban fetregő, ezer sebből vérző, megtépett országot? Milyen nyomonosság sorsra jutott önhibáján kívül. Mert az okok, amelyek kirobbantották a péntek óta tartó katasztrófáját, háromnegyed részben arra a szerencsétlen gazdasági helyzetre vezethető vissza, amit a veszített háború idézett elő. Ausztriából elvérző csonk lett, a termelés életfeltételeitől, gyakorlati lehetőségeitől megfosztott terület, amelyen lassan, szükségszerűen lakadtak fel a nyugtalanság és az izgalom

mérges gejzirjai, meg a mélyben szorongó erők földrengéssel fenyegető, morajló vulkánjai. Ki tudja, hogy a most kirobbant harc hol áll meg?

A bécsi véres napok új fejleményeiről s megdöbbenő arányu eseményeiről, amelyek

A dühöngő csőcselék megostromolta a földalatti Bécsset is.

Tegnap reggel óta páni félelemben él a világváros két milliós lakossága, amely zirt kapuk és zárt redőnyök mögött várja reszkette a nyugalom helyreállítását. Ahelyett, hogy a tüntetés véget ért volna, egyre terjedt, mindinkább forradalmi jeleget öltött és a barrikádok tetején szinte a francia forradalom kegyetlen, vérgözs jelenetei ismétlődtek

meg. Az igazságügyi palota, amelyet a tömeg tegnap felgyújtott, teljesen leégett és körülötte a mámoros tömeg diadalmasan üvöltött. Egy másik hatalmas tömeg a hatalmába akarta keríteni a földalatti csatornahálózatot, hogy a föld alatt eljusson Wiedenben és Neubauba, a kispári emporiumokba és ott fellázítsa a kispárosokat. A rendőrség

mindenáron meg akarta akadályozni, hogy a lázadók kezébe kerüljön a földalatti csatornahálózat és óriási harc fejlődött ki annak birtokáért. Gépfegyverek és puskák ropogása vegyült egybe a halálosan sebesültek jajkiáltásaival. A hálózat megvédése sikerült is. Rövidesen azonban új irányt vett a harc. A kommunista tömegek belevitték a szociálista munkásokat is a lázadásba és a szociáldemokraták vezetői elvesztették a hatalmat saját szervezeteik felett. A szervezett munkások megtagadták az engedelmet és végül odafajult a helyzet, hogy a szociáldemokraták védőrségei, amelyek a rendőrségnek segítettek, saját elvtársaik ellen voltak kénytelenek használni a fegyvert.

A horogkeresztesek és kommunisták vérfürdője.

Az uccai harc közben egyre tartott. Ha a tömegek egy helyen vereséget szenvedtek, másutt ismét összeverődtek és újból megkezdődött a véres harc. A harc akkor kulminált, amikor

a horogkeresztesek autókon megjelentek és megtámadták a munkástömegeket. A horogkeresztesek sortűzet adták le

ugyan azt a látszatot keltik, hogy a fékevesztett indulatoknak immáron nem igen lehet gátat vetni, de a késő este érkezett híradások szerint mára valahogy mégis csak megcsillapodtak, bécsi tudósítónk távirati jelentései az alábbiakban számolnak be:

a munkástömegekre, amelyek vértiszomjazón vetették magukat az új ellenségre. Patakokban folyt a vér a kövezetre. A mentőautók uccáról-uccára robogtak és életük kockáztatásával szedték össze a harc sebesülteit, a legvadabb tüzelés közepette. Ekkorára már a kommunisták a kezükbe kerítették a postát, távirát és a vasutat.

A vasutak személyzete megtagadta a vonatok indítását. Béccsel teljesen megszűnt minden kapcsolat.

Rémhírek Seypel meggyilkolásáról.

A hatóságok nem tudták többé, mi történik a városban. Egymásután jöttek a rémhírek, közöttük egy, amely Seypel kancellár meggyilkolásáról számolt be, ami nagy újongást keltett a lázadók között. Amikor a tűz lanyhult, egy újabb rémhírrrel ismét feltűztek a tömegeket, amelyek vadul rávetették magukat a rendőrökre. Most már megálltak a gyárak is mindenütt, kihírdették az általános sztrájkot. Erre azonban

elrendelték az ostromállapotot Bécsben és a rendőrség hirdetményt tett közzé, amelyben megtiltott mindenféle gyülekezést és felkérte a lakosságot, ne engedje, hogy gonosztevő elemek megzavarják az osztrák köztársaság rendjét és nyugalomát.

A szociálisták Schober fejét követelték.

Seypel kancellár közben meggyilkolását folytatott a szociálista vezérekkel, akik azonban kijelentették, hogy csak akkor garantálhatják, hogy leszerelik a tüntetést, ha Schober rendőrfőnököt azonnal felmentik állásától. A tömeg úgy tudja, hogy Schober rendőrfőnök parancsára kezdte meg a rendőrség a tüzelést és ezért bukni kell. Seypel azonban kijelentette, hogy nem hajlandó teljesíteni a követelést, mert

Schober rendőrfőnök felmentésével teljesen megbukik Bécsben a rend.

A tárgyalást eredménytelenül abbahagyták.

Katonaság a lázadók sorában.

A munkásság hihetetlenül nagymennyiségű fegyverrel rendelkezik. Az elmúlt éjszaka megrohanták az arzenált, amelyet hatalmukba kerítették és az összes fegyvereket szétszórták a lázadók között. Az éjszaka Bécs teljes csendjében maradt. A rendőrség a kormány számára megbízhatónak bizonyult, azonban

a főváros háziere, a harmadik gyalogred meztagsága az engedelmisséget és a lázadókhoz csatlakozott. A kormány teherautókat küldött a tiroli és salzburgi ezredekért, amelyeket sürögősen Bécsbe rendelt. Ma reggelre 200—220 halottat és körülbelül 1000 sebesültet állapítottak meg.

Ez az a statisztika még erősen hiányos. Valamennyi kórház tele van sebesültekkel, az udvarok folyosók is kórteremmé alakítottak át. Az utolsó Bécsből érkezett hírek szerint a kormány még ura a helyzetnek. Félő azonban, hogy a vidékről bevonulnak az összes munkásosztagok és csatlakoznak a tüntetőkhez, akik Seppel kancellár és Schober rendőrfőnök azonnali lemondását követelik. Egy 300 főnyi munkásosztag megtámadta a rendőrigazgatóság palotáját, amelyet hatalmába kerített. A lázadók már a külvárosban fogadták a vidékről bejövő karhatalmi csapatokat és már ott leszerelték őket.

Bécs népe rémületében menekül.

A ma reggeli órákban már teljes pánik lett úrrá a bécsieken, akik menekülnek az országból. A cseh hatóságok a menekülőket vízum nélkül engedik be az országba. Az Osztrák Nemzeti Bank egyik igazgatója, Heller is Pozsonyba menekült és elmondta, hogy a véres események indítókai állítólag az lett volna, hogy a somfalvi ítélet ellen tüntető csoportban egy anya is volt gyermekével és a rendőrök elgázolták mindkettőjüket. Hír szerint Grácban a szociálisták ívtették az uralmat.

A forradalom története dióhéjban.

Budapesti tudósítónk a magyar távirati irodától a következő összefoglalást kapta a bécsi eseményekről: Az incidens tegnap a város külterületén keletkezett. A somfalvi ítélet miatt egyes munkáscsoportok igyekeztek a parlamentbe és az egyetem épületébe hatolni, azonban a rendőrök karddal visszaverték őket. Később behatoltak az igazságügyi palotába, az iratokat és butorokat halomba dobták és meggyújtották. Ettől az épület is kigyulladt. A hatóságok erre fegyveres osztagokat küldtek ki, hogy megtisztítsák az utcát a tömegektől és megkezdhesék az oltást. Közben a tüntetők a lapok szerkesztőseit is feldúlták. Ma hajnali négy órakor szétszórták a tüntetőket és a rendőrök és biztonsági csapatok megszállták a parlament és igazságügyminisztérium környékét. A biztonsági szervek a helyzet urai.

A frontharcosok vidéki osztagal letörlik a forradalmat.

Pozsonyi jelentések szerint a kommunista érzelmi munkásság felhívást adott ki, amelyben szimpátiástrájkra szólítja fel a gyárak munkásait. Hír szerint ma reggel több gyárban itt is megállt a munka. A Hegyeshalomról jött utasok elbeszélése szerint a rendőrség habozó magatartása az okok között, hogy eleinte vonakodtak löfegyverrel ellátni őket. Ma délután már a munkások Bécsben elrekviráltak minden járművet is, úgy, hogy már a kocsik és autók közlekedés is teljesen megszűnt. Az újabb jelentések szerint az osztrák kormány permanensnek mondotta ki magát és Seipel kancellár hosszas megbeszélést folytatott a külföldi követekkel, akiket tájékoztatott a biztonsági intézkedésekről. A Bécsből Pozsonyba menekültek ma elmondották, hogy

Bécs utcáit óriási munkástömegek járják be, élükön éretlen suhancokkal. A frontharcosok vidéki szervezetel és a parasztság állítólag elhatározta, hogy bevonul a fővárosba és letörli a forradalmat. Ebben az esetben újabb véres események várhatók.

Küldözik a magyarokat Bécsből.

A Budapestre érkező jelentések különös jelenségről számolnak be: a munkások bántalmazzák az idegeneket és főleg a magyarokat, akiket üldöznek. Hír szerint

ma délelőtt már fel is szólították a magyarokat, hogy hagyják el azonnal az országot. Mint a Pester Lloyd illetékes helyről értesül, a magyar kormány egyelőre semmiféle intézkedést nem léptet életbe,

a vonatokat tovább menesztik Ausztria felé, dacára annak, hogy csak az élelmiszervonatokat továbbítják az osztrákok. A magyar vonatok közülben csak Hegyeshalomig közlekednek. Soproni jelentések szerint ma délelőtt egy

Megszűntek az uccai harcok Bécsben.

A budapesti osztrák követség ma délben Pozsonyon keresztül értesítést kapott Bécsből, hogy ma aztán nagynehezen helyreállt a nyugalom, az uccai harcok megszűntek és a kormány teljesen ura a helyzetnek. Arra a kérdésre, hogy igaz-e, hogy a kormány lemondott, a követségen kijelentették, hogy ez valótlan. A ma délelőtt érkezett Bécs-Budapest között közlekedő repülőjártat pilótája elmondotta, hogy az Arbelter Zeitung felhívást adott közre, amelyben

felszólította a munkásságot, hagyja abba a demonstrációt és csak általános sztrájkkal tüntessen méltóságteljesen. A lapot a honvédelmi miniszter rendeletére elko-bozták.

A budapesti tőzsdén nagy izgalmat váltottak ki a Bécsből érkezett hírek és egyelőre megszüntették a schilling jegyzését. A gazdasági

Megindul a harc a színházi koncesszióért.

Három koncesszió-kérvény érkezett be idáig azt mindjárt visszautasították.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A minisztérium csodálkozott legjobban, hogy a tavalyi színházi koncesszió-harc az idén még nem ujjt meg, azonban, a harc ugylátszik mégsem marad el, csupán tavalyhoz képest kissé eltolódott. Az első koncesszió-kérvények már befutottak a minisztériumba és az előjelek után ítélve, az idén is heves harcokat jelenthetünk majd a koncesszió-frontról. Az első három kérvényt a következők adták be: Fekete Mihály, Román Ferenc és Gáspár Jenő.

Alkalmunk volt Minulescu kultuszminiszteriumi vezérigazgatóval beszélni, aki a következőket jelentette ki:

— Még mindég nem csináltuk meg a színházi koncesszió-feltételeinket, elvégre erre még ráérünk. Azonban én elsején szabadságra utazom és szeretném, ha sikerülne legalább el-sejéig a feltételeket publikálni. Azonban lehetséges az is, hogy erre csak akkor kerül sor, ha visszajövök a szabadságomról. Legalább addig már itt lesznek a kérvények és tudni fogjuk, kik a pályázók.

A szakosztály igazgatójával is volt alkalmunk beszélni, aki a következőket mondta:

— Egyelőre a tavalyi feltételek szerint járunk el, míg a miniszter ur nem intézkedik ezen ügyben. Könnyes lehetséges az is, hogy nem is dolgozunk ki új feltételeket, mert a Goldis által kidolgozott rendelet nagy általánosságban kellőleg szem előtt tartotta az állam-érdekeket. És ebben az esetben nekünk nincs is a koncesszió-kiadás tekintetében más dolgunk, mint hogy az illető színházigazgatókat megbízhatóság és művészi képesség tekintetében felülvizsgáljuk és megbíráljuk. Ennyi lehet a mi dolgunk, hiszen az egyes városi színházak nem a mi tulajdonunkat képezik és nekünk semmi befolyásunk sincs arra nézve, hogy a városi színházakat kik kapják meg. Mi legfeljebb csak azt mondhatjuk ki, hogy kik azok, akik nem kaphatják meg. Az eddig jelentkezettek kérvényét összegyűjtjük és azokat vagy a régi Goldis-féle, vagy pedig az újonnan kiadott feltételek szerint meg fogjuk bírálni.

— Ugy hallottuk, hogy a színházi koncesszió-feltételeken kívül még egy szabályrendelet készül, mely előírja azokat a morális és anyagi feltételeket, melyeknek a színház-

civilbe öltözött osztrák vasutas érkezett meg Sopronba s megkérdezte, hogy milyen fogadtásban részesülnének a menekülésre szoruló osztrák államalkalmazottak a magyaroknál. A magyar fiatárközségekben teljes nyugalom uralkodik.

A repülőjártatokat Ausztria felé a kedvezőbb hírek érkezéig megszüntették.

A mátyásföldi repülőtéren lefoglaltak egy csomó szocialista kiáltványt, amelyet egy utas hozott magával és amelyeket Seypel lemondását követelik.

kapacitások szerint Bécs egy hónapra van el-látva liszttel.

Helyreállt a nyugalom az osztrák császárvárosban.

A legutolsó, Bécsből érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a véres események szünetelnek,

a forradalom egyelőre elült és csend uralkodik Bécsben.

Hogy ez végleges-e, vagy csak vihar előtti szélcsend, egyelőre még nem tudni. A lakosság még mindig bezárkózik lakásába, mert attól fél, hogy az éjszaka folyamán újabb harcok robbannak ki. A rendőrség és katonaság teljesen ki van merülve a folytonos harctól és a helyzetet egyelőre csak az mentette meg, hogy a tüntetők is kimerültek. A barrikádokon még állanak a gépfegyverek, amelyek egyelőre pihenne, csendben örködnek a vérbe, füstbe burkolt császárváros felett...

a minisztériumhoz. — A negyedik is bejött, de előről kezdődik a tavalyi tülekedés.

házigazgatók meg kell, hogy feleljenek, kész van ez a rendelet?

— Ez a rendelet tényleg kész van és azt célozza, hogy a színházigazgató kezeit megkössük némely tekintetben. Rengeteg panasz érkezett hozzánk, a színészek részéről, akiket hallatlan módon kiuzsoráztak a színházigazgatók. Nem fizettek, felmondtak stb. Ennek nem szabad többet megtörténnie.

— Hány koncessziót fognak kiadni az idén, mivel úgy tudjuk, hogy Minulescu igazgató intenciója az lenne, hogy csak annyi koncessziót adnak ki, ahány színház van?

— Végeredményben ez lenne az egyedüli helyes eljárás, mert ezzel lehetetlenné tennék az egymásra licitálást, de van ennek az ügynek még egy másik oldala is. A színészet teljesen szabad foglalkozás és bárki, aki a követelményeknek megfelel, lehet színházigazgató. Ha mi kimondanók, hogy csak hét vagy nyolc színházigazgatót ismerünk el, ez már bizonyos szempontból numerus clausus jelentene. De meg aztán a városok autonómiáját is érintené ez a kérdés, mivel ha mi kimondanánk azt például, hogy X színházigazgatónak adjuk az aradi színházat, jogosan tiltakozhatna Arad. Hogyan adhatom én X igazgatónak az aradi színházat, mikor az nem az enyém. Azt sem mondhatom, hogy az aradi színház részére kijelölöm X urat, azzal, hogy állapodjon meg a színház ügyében a várossal. És ha nem tud megegyezni? Mi lesz akkor? Szóval erről szó sem lehet. Mi adunk koncessziót mindenkinek, aki a feltételeknek megfelel. Illetve lehetséges, hogy a rendelet, melyet Lapedatu miniszter ur ki fog adni, másképpen fog szólni.

— Ugy tudjuk, hogy Szabadkai József szatmári színházgató is benyújtott kérvényt koncesszió ügyben?

— Ez igaz, azonban mi a kérvényt vissza küldtük — formai okoknál fogva. Informátorunk arcán láttuk, hogy a kérvény elutasításának mélyebb okai voltak, mint formai hibák.

Az előjelek után ítélve, a színházi koncesszió-harc a tavalyi hevességgel fog megindulni a szent „szabadverseny” jegyében, a szomorú tavalyi színház-év, ugylátszik nem volt elég tanulság. A cél kétségtelenül az, teljesen tönkretenni a magyar színházszínt.

Az Aradi Közlöny tudósítója

Bécs véres uccáin.

Borzalmak a volt császárvárosban. — Százon felül van a halottak száma és felerészük rendőr. — Rabolt, fosztogatott a fékevesztett csöcselék. — Pozsonyba menekültek a bécsi rendőrtisztek. — Furiákká vadult asszonyok a forradalom élen.

Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőjének távirati jelentése.

A forradalom megszületésének napján egészen este nyolc óráig benntartózkodtam Bécs uccáin. Leirhatatlan változáson ment keresztül egy rövid nap alatt a máskor oly csendes és vidám császárváros. A főbb utvonalakon, majd a későbbi órákban a mellék-uccákban is,

valósággal hömpölyög a forradalmi tö-

meg. Már délután megkezdődött az élelmiszerüzletek kifosztása. A csöcselék az első üzletkifosztástól vérszemet kapott és valósággal rávetette magát a kirakatokra, majd az üzletajtókat felfeszítve, a redőnyöket letépvé, az üzletekre is. Egy nagyobb üzlet-helyiséget néhány perc alatt szétszedtek és kopárrá tettek. A pusztítás megdermeszti az emberben a vért.

A polgárságot megtámadta a csöcselék.

Polgárok nem láthatók az uccán. Riadtan menekül lakásába, vagy szükség esetén idegen kapuk mögé a polgárság, mert minden jobbruhájú embert megtámad a burzsoáziát szidalmazó forradalmi nép. Sok polgárembert nyílt uccán kifosztottak, levetkőztettek, vagy legalább súlyosan megvertek. Asszonyok, gyermekek mindenütt a lakások mélyén meghúzódva, remegve várják, hogy nem tör-e be a házakba a tömeg. Az egész város lakossága rémülten várja az éjszakát és minden házból szövetkeznek a polgári lakók, hogy a lehetőséghez képest megtegyék az óvó intézkedéseket az éjszakára, mert a polgárság attól tart, hogy a most következő éjszaka a borzalmak éjszakáját fogja jelenteni a bécsiek számára. A tömeg ugyanis egyre növekszik s akiknek nem jutott préda a kirabolt üzletek zsákmányából, más zsákmányra éhesek. A magukból kikelten ordító és

minden puskacsőnek elszántan nekirohán-
nó tömeget visító proletárasszonyok iz-
gatják, lázítják
ujabb rohamra.

Az alkohol vadítja a tömegeket.

Különösen az előkelőbb negyedekben nagy az izgalom. Már a délutáni órákban olyan hangok hangzottak egy-egy magánpalota előtt, hogy:

— Na, majd ide is besétálunk: Ezek is nyugtalanul fogják tölteni a mai éjszakát!

A rommá égett paloták borzalmas képe.

A legmegdöbbentőbb az igazságügyi palota képe. Itt már délben nyilvánvaló volt, hogy a palota menthetetlen. Délután három óra tájban a tűzvész annyira megemésztette a hatalmas épület falait, hogy

a felső két emelet borzalmas recsegéssel,
ropogással összedől.

A romokon csak a minisztérium épületének kupolája látszott. Természetesen csak a vasváza, mely a hosszú tűz után még vörösen izzott. Előbb-utóbb ugyanaz a sors vár az immár menthetetlen két szerkesztőségi épületre: a Reichspost és a Wiener Neueste Nachrichten palotájára is. A tűz már itt is megemésztett majdnem mindent. A falak már itt is dűledzőben vannak. Mindhárom égő palota környékén csupa pernye, csupa zsarátnok, csupa pusztítás minden. A kidobált felszerelési tárgyak, a hivatalok rengeteg aktamennyiségének elégett anyaga megtölti a szomszédos utcák torkolatát is. A tömeg

tébolyult elégedettséggel, győzelmi má-
morral nézi a pusztítás borzalmas ered-
ményét

és üvöltve éljenzi a proletárdiktaturát.

Ellenőrizhetetlen hírek a halottak és sebesültek számáról.

A sebesültek és halottak számáról sem tiszta, sem megközelíthető képet alkotni nem lehet. A mentőállomások sincsenek összeköttetésben egymással, de igen sok az olyan sebe-

Egyelőre természetesen nem lehet tiszta képet alkotni és nem lehet higgadtan mérlegelni, hogy a tömeg dühe meddig érhet. Az alkohol is nagyban hozzájárul a forrongáshoz, mert a kifosztott élelmiszerüzletekben talált szeszitalok igen nagy mértékben tették vadabbá, zsákmányhesebbé a tömeget. Különösen a szánkányfenyegetőnek. Külön csoportokba verődve, sihederek járnak be a kisebb uccákat is, mindenkinek kezében ott a revolver, vagy más fegyverdarab s ezekkel hadonászva és ordítózva adják tudtára az ablakaik mögé menekült lakosságnak, hogy mennyi kívánságukat akarják még ma teljesíteni! Ha véletlenül valahol egy övétől elszakadt nő, asszony, vagy leány igyekszik lopakodva megközelíteni lakóhelyét és összeakad egy ilyen suhanc csoporttal, rögtön gunyolódó durvasággal támadnak rá.

Délután különös riadalmat okozott a lakosság körében az a hír, hogy

az általános sztrájkhoz csatlakoznak a villamosművek munkásai

is. Aki tehetta, már délután ellátta magát gyertyával. A nagy gyertyakereslet azonban egy-kettőre kimerítette a megközelíthető kereskedések raktárát és így éjszakára sok család maradt világítófelszerelés nélkül. Este nyolc óráig, míg benn voltam Bécsben, égtek a villanylámpák. Később, mint hallottam, sötétségben maradt egész Bécs.

siült, sőt valószínűleg immár halott is, amelyek nem jutottak el a mentőállomásokig. A központi mentőállomás adatai szerint a halottak száma negyven, a sebesülteké pedig mintegy kétszáz. Ezzel szemben megállapítottam, hogy sok halottról nem tudnak a mentők. Így az én becslésem szerint

a halottak száma száznál többre tehető. A sebesülteké pedig három-négyszázra. Ezek természetesen csak a súlyos sebesültek, mert a pusztításoknál és összeütközések-nél történt kisebb sebesülések száma leg-
alább ezernyi.

Hiszen a délutáni órákban az uccán tüntető tömegben is lehetett sebesült, vérző, felkötött karu emberek látni, akik azonban továbbra is vadul ragaszkodnak ahhoz, hogy a forradalom borzalmas örömeit tovább élvezzék. Természetesen az ilyen látvány csak még inkább fokozza a lakosság rémületét.

Bécs lakossága menekül a pokolból.

Sokan, akik tehettek, vagy tehetik, elmenekülnek Bécsből. Így rengeteg az utas Pozsony felé. Akiknek rokonságuk, vagy összeköttetésük van Pozsonyban, igyekeznek elszabadulni a borzalmak városából. Különösen

Papirszalvéta Knieszter könyvkereskedésében Bui. Regele Ferdinand No. 21.

Hiába keresi, hol lehet olcsón, szépet, jót vásárolni, ha nem olvassa el a

Vándor divatáruház

e lapban közölt hirdetéselt. 3628

a rendőrtisztek menekülnek, mert a tömeg dühe elsősorban a rendőrség ellen irányul. Ezek a menekült rendőrtisztek, kik nagy ügygyel-bajjal családjaikat is igyekeznek kimenteni Bécsből, úgy látják, hogy a bécsi állapotok megítélésénél további súlyos aggodalomra van ok. A főbb rendőrtisztségek, akik jól ismerik Bécs közrendbiztonsági viszonyait, azt állítják, hogy minden jel puccs-szerű támadásra mutat s az eddigi tapasztalatok szerint a forradalomnak máris oly súlyos eredménye mutatkozott, hogy Bécsben a történetek szerint a csöcselék győzelmét meg lehet állapítani. A rendőrség szét van verve, ellentállás nincs s a rendelkezésre álló katonaság is tehetetlen. A rend azonnali helyreállításáról szó sem lehet.

Többek között Heller, az Osztrák Nemzeti Bank igazgatója is Pozsonyba menekült. Neki különös szerencsével sikerült fontos értékpapirokat és okmányokat megmentenie autójában. Késő este volt alkalmam a sok izgalmat látott kiváló pénzügyessel találkoznom, kinek külsején, arcán is erősen meglátszanak a kiállott izgalomok.

— A legfontosabb értékpapirokat s okmányokat igyekeztem megmenteni — mondotta remegő hangon. — A vállalkozás kockázatos volt, mert a tömeg egyre fenyegetőbb magatartást tanúsított a bank épületével szemben is, de a mellékkapun át sikerült ezt az eredményt szerencsésen elérnem. Azt hiszem, hogy a forradalomnak nem lesz súlyosabb következménye s hogy a tömeg nagyrésze jobb belátásra jut. Ugy látom, hogy az első felfordulást már enyhítették a katonaság közbelépésével és további szigorúsággal mégis sikerülni fog a tömeg tombolásának megfékezése.

Holnap reggelre nem lehet tudni, hogy mi vár Bécsre. A szerencsétlen, agyonremített bécsi polgárság el van készülve a borzalmak minden poklára.

Menekülő utasok a bécsi rémületes vérengzésről.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Amidőn hire járt a magyar fővárosban, hogy Béccsel megszakadt mindennemű telefonösszeköttetés, a budapesti újságírók a budapesti keleti pályaudvarra rohantak, hogy a Bécsből érkezett utasoktól kérjenek részleteket a bécsi forradalom eseményeiről. Az utasok elbeszélése a legsötétebb és legkatasztrófálisabb képet rajzolta arról, hogy mi is történt Bécsben a forradalom fellángolása idején. Az utasok egybenhangzóan elmondták, hogy tegnap már a kora délutáni órákban sikerült a tüntetőknek az uccák fölött hatalomra jutni s

Bécs a forradalmárok terrorja alá került.

Különösen vonatkozik ez Bécs ama részére, ahol a vagyonosabb polgárok laknak, ahol a nagykereskedelem üzletei sorakoznak, tehát a Belvárosra, a Wiedenre, a Leopoldstadtra, míg a külső részeken, a munkásnegyedekben aránylag nyugalom van.

Az osztrák császárváros csalódott hadseregében.

A rendőrség, amely még délelőtt gvenge kísérleteket tett a rend fenntartására, sőt fegyverét is használta, délben teljesen passzivitásba ment át és később nyíltan csatlakozott a zavargókhoz. A rendőrséghez hasonlóan

csalódott a polgárság a Reichswehrben, a melyről eddig az a hír járta, hogy a keresztényszocialista párt szolgálatában áll, azonban amidőn az lett a feladata, hogy a rendőrséget felváltva, a tüntetést megfékezzék, megtagadta az engedelmességet

és némán tűrte a tömeg garázdálkodásait. Így a tömeg teljesen zavartalanul fosztogathatótt a pénztáristokraták Heugassei palotáiban. Itt csoportosult a rendőrség keresztényszocialista érzelmű rendőreinek egyrésze. A maroknyi cso-

SCHMIDTHAUER-Igmándi keserűvíz reggeli előtt fél pohárral langyosan használva megtisztítja a szervezetet a belsőben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felfrissíti a vérkeringést, megelőzi az érelmeszesedést és az öregedési elváltozások kialakulását. Kapható kis és nagy üvegben. Szátküldési hely: Igmándi keserűvíz forrásvállalat Komárom. Arjegyzék ismételtárlóknak kívánatra bérmenve.

A Szent Rókus lábsó rendbehozza a lábat!

A Szt. Rókus lábsóból egy csekély mennyiségű meleg lábvizben feloldunk, nyerünk ezáltal oxigénnel telített vizet, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fájós lábra, megszünteti a kinezásokat, melyeket a cipő szorítása okoz. Elmulasztja a lábizzadást s az avval járó kellemetlen szagot. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemet és bőrkeményedéseket elannyira, hogy azok kés vagy beretva nélkül eltávolíthatók.

Egészen biztos, hogy a Szt. Rókus lábsó a legelhanyagoltabb lábat is ujja alakítja annyira, hogy a szűk, sőt új cipő olyan kényelmes lesz mintha évekig hordta volna. Járkálhat amennyit akar, állhat egy helyben órákig a fáradtság, vagy fájdalom legcsekélyebb jele nélkül.

Ára 45 lel.

Kapható minden gyógyszerárban. Ha nem kapná, forduljon a fölerakathoz:

Rozsnvay gyógyszerár Arad

Eredeti csakis zöld csomagolásban! 3750

port elszántsága eddig sikerrel küzdött a fékezett tömeg dühével szemben. Kérdés azonban, meddig? Sokáig semmiesetre sem. Mert amikor közelharcra kerül a sor, a rendőrség szervezete és felfegyverkezése nem lehet gátja egy mindent elsöprő had árja ellen. Itt-ott kézi gránátokat is elhajítanak, aminek isszonyu robbanása rémes khaoszba keveredik a sebesültek hönghésével és véranyagzó sikolyaival.

Láthatatlan kéz irányítja a forradalmat.

A főutvonalak teljesen a parázda tömeg kezében vannak. Minden jel, a támadások előkészítése azt bizonyítja, hogy a csöcseléknek hitt tömeg nem is olyan rendezetlen, mint amilyennek képzeltek.

Láthatatlan kéz okos irányítása, ügyes taktikai beosztása uralkodik végig a tömegek mozgulatain. Alapos felfegyverkezésük bámulatramétkő.

Ha nem is puská, revolver van minden kézben, de kisebb kaliberű ismétlő, kard, kés, furkós bika-csek csaknem mindenki kezében ott fenyegetőzik. A forradalom uccái képe majdnem mindenben a francia forrongásra emlékeztet. Itt is asszonyok, véresszájú, üvöltő, piroskendős asszonyok viszik a főszerepet.

akik bátorságban, tüszességben vetekednek a sülhancok szintén ijesztő tömegeivel. Ezek a nőességükből kikelt asszonyok, buriamódra robogják be elől vöröslobogóval a várost, ahol valami ellenállásra találnak, azonnal fegyverüket használják és az első kiomló vérre még jobban feldühödnek. A menekülőket követel dobálják meg, utánuk rohannak, kirabolják őket és azután agyba-főbe verik a szerencsétleneket és dolgukat jól végezve, lohognak tovább. Ezek a némberek a legrettenetesebbek.

Az idegenek fejvesztett menekülése.

Bécs város rendőrigazgatója, amidőn látta, hogy a veszély nőttön nő s a hatóságok fegyverei nem elegendők a helyzet tisztázására, szállodal detektívek útján tudatta az idegenekkel, hogy ne mutatkozzanak az uccákon, mert egyáltalában nem garantálhatja testi épségüket. Elhamarkodott lépésnek bizonyult azonban ez az óvatos figyelmeztetés, mivel a módfelett megijedt amerikaiak és angolok semmire sem gondolva, pénzüik erejénél fogva az uccákra szaladtak és autókat igye-

keztek szerezni, mivel a vonatközlekedés már csak kihagyásokkal működött. A Franz Josef-vasuton, ahonnan

Csehország felé indulnak a vonatok, már 11 órakor megszűnt a forgalom. Bécsbe még érkeztek vonatok, azonban ki már nem mentek. Félkettőkor megszűnt a forgalom a Westbahnhofon is, ahonnan Saizburgon és Bajorországon keresztül Párisba indulnak a vonatok. Majdnem ugyaebben az időben megállt a Délvasút pályaudvaráról is a közlekedés. Az Ostbahnhof pályaudvar személyzete dolgozik. Itt ugyanis az alkalmazottak nagyrésze keresztényszocialista alapon van beszerelve. Rengeteg akadály legyőzése után délután félkettőkor sikerült elindítani a Budapest felé jövő vonatot.

Keresztényszocialista katonák a lázadók ellen.

A délutáni tüntetések alkalmával a Schutzbund egy darabig vigyázott a rendre, hogy a tüntetés rablássá ne fajuljon. Később azonban gyűlés után proklamációt adtak ki, hogy nem hajlandók a tömeg ellen harcolni és passzivitásba vonulnak. Ekkor aztán megkezdődött a fosztogatás.

Felfeszítették az üzletredőnyöket és a kereskedésekből minden lehetőt elvittek. A Seypel-kormány egész napon permanenciában volt. Miután a rendőrség csődöt mondott, a Reichswehrben ke-

„Nem vagyok a magyarok ellensége“

Pop-Csicsó nyilatkozik az Aradi Közlöny bucaresti-i munkatársának. Válaszút a nemzeti-parasztpárt. — „Helyes utat választott a kisebbség“... mondja Pop-Csicsó.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i munkatársának telefonszólása.) A nemzeti parasztpártban megint lázas, forgalmas élet folyik. A pártklubban összebujnak a párt vezetési és tárgyalók. Passzivitásba megy-e a nemzeti-parasztpárt, megalakul-e az antiliberális ellenzéki blokk? Ezek a kérdések, melyek felett nemcsak a párt vezetési, hanem mindenki töpreng, aki ismeri a politikai boszorkánykonyhát.

Mi van az ellenzéki blokkal.

— Ugy Iorga, mint Averescu, formális ajánlatot tett Maniunak, hogy közös erővel vegyék fel a harcot a liberálistákkal, mondta informátorunk, és a párt higgadtan gondolkozó politikusai elvben ez ajánlat elfogadása mellett is vannak. Hiszen abban az esetben, ha sikerülne ezt a blokkot megalakítani, akkor a liberálisok teljesen ellenzék nélkül maradnának...

— És a kisebbségi blokk? — kérdeztük.

— Igaza van, a kisebbségi blokkal ma már komolyan számolnunk kell, azonban azt hiszem, hogy egy megalakult antiliberális blokk esetén a kisebbségek is velünk jönnének. Viszont ugyanannyian, ahányan a közös front mellett vannak, ugyanannyian vannak az ellenzéki front ellen is. Ide tartoznak elsősorban is azok, akik már mandátummal rendelkeznek és a passzivitás esetében le kellene mondaniuk a mandátumról. Erre bizony érthető okoknál fogva csak nehezen határozza el magát valaki. E személyi természetű okokon kívül van még egyéb érvük is, akik a passzivitás ellen szavaznak.

Sürgős a parlament megalakulása.

Mindenkinek feltűnt, hogy a liberálisok milyen lázas igyekezettel dolgoznak, hogy a parlament minden forma szerint is megalakuljon. Senki előtt sem titok, hogy ez azért történik, hogyha az a súlyos belpolitikai esemény bekövetkezik, mely már hónapok óta lebeg az ország feje felett, egy kész és minden forma szerint megalakult parlament álljon az eseményekkel szemben. És abban az esetben, ha a párt passzivitásba megy — hosszú ideig nem juthatnak az ország gyepőjének vezetéséhez, teljesen izolálva lesznek és minden politikai ténykedésük a párthelyiségben, vagy az uccán bonyolódhatik le. És ez komolyan meggondolandó dolog...

Az ellenzéki blokk programja.

— Ha megalakul az ellenzéki blokk, milyen programmal indul el?

— Egy programunk van, megbuktatni a liberálisokat. És ha ez nem sikerül, akkor legalább azt akarjuk biztosítani, hogy limitáljuk a liberális uralmat, akadályozzuk meg azt, amit

restek támogatást. A bécsi garnizon azonban kom-tudomásu kommunista érzelmei miatt megtagadta ezt. Vouguin hadügyminiszter erre Korneuburgból különvonaton hozatott katonákat Bécsbe, akik tiroli és stájer parasztleányok és keresztényszocialista érzelműek. Délután félötör érkezett meg velük a vonat, a csöcselék erről tudomást szerezve, igyekezett gátat vetni a kiszállásnak azonban

a katonaság kézi gránáttal és gépfegyverrel kényszerítette a csöcseléket a meghátrálásra. Ezek siettek aztán a Justitzpalais megmentésére, kiszabadították a bennrekedt rendőröket és az akadályozó tömeget szétverte, megkezdődött a komoly oltás, azonban Bécs egyik legszebb palotája már a tűz martalékává lett. A Ríngen a katonasoztagok megütköztek a csöcselékkel, a veszteségekről nem érkezett jelentés. Délután szociáldemokrata-párt érintkezésbe lépett Seypel kancellárral és

lemondását követelte. Azt kívánták, hogy adja át helyét Grönberger jelenlegi párisi követnek. Seypel azonban kereken visszautasította

ezt a követelést és kijelentette, hogy el van készülve mindenre. Ő állja végsőkig a harcot.

Nagy vonásokban ezek a megdöbbentő részletek, melyeket a szemtanúk láttak a bécsi csöcselék eszeveszett forradalmából.

a liberálisok hírdének, hogy ők tizenkét évre vették át a hatalmat.

— Nem tartja ezt ön kissé kalandos politikának?

— Egyáltalában nem, illetve csupán annyira nevezhető ez kalandos politikának, amennyiben a liberálisok is pártérdekeket tartottak szem előtt, amikor ezt az egész kérdéskomplexumot a parlamentben elintéztették.

Pop-Csicsó nyilatkozik.

Most megjelenik a belső terem aijájában Pop-Csicsó István, a nemzeti-parasztpárt régi harcosa, akit aradmegyei képviselőnek választottak meg.

— Emlékszik-e — szölt a nemzeti-parasztpárti vezér az Aradi Közlöny bucaresti-i munkatársához, — tavaly hogy haragudtam magukra a választások után. Még a szavakra is vissza tudok emlékezni, amit mondtam. Főleg az bántott, hogy mig engem megakadályozott az Averescu-terror, hogy mozoghassak, addig önök — mivel paktumuk volt a kormánnyal — szabadon mozoghattak. És így történt meg az, hogy Barabás Béla nyugodtan elmondhatta a programbeszédét és engem meg körülvettek szuronyos fegyverek...

— És a magyarság álláspontjával hogy van megelégedve képviselő ur?

— Igenis megírhatja, hogy nagyon helyesnek tartom én is, hogy a magyarság ezt az utat választotta. Nekünk, erdélyieknek soha sem szabadna annyira ellentétes politikát gyakorolnunk, hogy akár az egyik, vagy másik részről az elkeseredést válthasson ki, hiszen egymásra utalt bennünket a sors. És ha a magyarság már bármi oknál fogva nem mehetett velünk, úgy az volt az egyetlen helyes állásfoglalása, amit tett, hogy a németekkel együtt megalakították a kisebbségi választási kartell.

— Ne haragudjon képviselő ur, de már egynehányszor volt alkalmam önnel beszélni, meginterjúvolni, de most először hallom, hogy meg van elégedve a magyarsággal?

A vén harcos arca elmosolyodik.

— Hát csak nem hitte rólam, hogy én a magyaroknak ellensége vagyok?! Lehet, hogy itt-ott elitéltem, megkritizáltam a politikájukat, azonban semmi okom sincs haragudni arra a népre, amellyel ott Erdélyben sokszáz év óta testvériesen élünk és élünk...

F. A.

Selyem Eolin dupla széles minden színben 390.- lejtől Vándor divatruházban Str. METIANU.

Maniuek nem vesznek részt a parlament megnyitására

A nemzeti-parasztpárt visszautasítja a néppárti fuziót.
Iorga tiltakozik képviselővé való jelöltetése ellen.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A napipolitikában mára látszólag semmi változás nem történt, egyes lapok azonban mégis tudni vélik, hogy az ellenzéki pártok között komoly tanácskozások folynak a kormány által felajánlott részleges választások elfogadása, vagy visszautasítása tekintetében. A nemzeti-parasztpártnak a megegyezés kérdésében adott határozott visszautasítása dacára ugyanis a kormány fenntartja azt az ajánlatát, hogy az ellenzék kívánságára egyes kerületekben pótválasztást rendel el. Hir szerint azonban a nemzeti-parasztpárt ezt a megoldást is visszautasította. Iorga is a leghatározottabban kijelentette, hogy nem hajlandó jelöltetni magát, mert ezáltal nevetségessé válna. Különben is — mondotta Iorga — majd elvállik, hogy neki van-e szüksége a parla-

mentre, vagy pedig a parlamentnek őréa.

Maniunak nem kell a néppárti fuzió.

Az Adeverul szerint egy averescanus delegáció, amelynek tagjai voltak Garoflid, Meixner és Petrovici, ma megjelent Maniu előtt, akinek átnyújtották a néppárt fuzió javaslatát, vagy közös akcióra vonatkozólag. Maniu azt válaszolta a küldöttségnek, hogy pártja vezetősége elé terjeszti a javaslatot, azonban hozzátette azt is, hogy a maga személyét illetőleg ellene van minden kapcsolatnak a néppárttal a múlt rezsim alatt elkövetett törvénytelenések miatt.

A nemzeti-parasztpárt nem vesz részt a parlament megnyitására.

A nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottsága ma végleg elhatározta, hogy a párt távolmarad a parlament holnapi megnyitási ünnepségéről.

Repülőgépen a vérző Bécsből.

Két amerikai hölgy a bécsi forradalom kelts közepéből repült Budapestre.
Az amerikai szemtanú elmondja az Aradi Közlöny budapesti munkatársának a borzalmakat. — Hogyan keletkezett a véres uccai lázadás?

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A forrongó Bécsből, az uccai lázadások tombolása közepette is pontosan elindult a Magyar Légiforgalmi R.-T. személyszállító repülőgépe s két utasával sértetlenül meg is érkezett a magyar fővárosba. A gép utasai, Mrs. Mark J. Cone, amerikai nagykereskedő felesége, aki Bécsben dr. Stekel pszichoanalitikai előadását hallgatta négy héten keresztül és Bécsben akart doktorálni és nővére. Az Aradi Közlöny budapesti munkatársának alkalma volt beszélgetni a Bécsből érkező két amerikai hölgygel, akik szemtanul voltak a forrongó Bécs véres jeleneteinek.

Diaktüntetés helyett...

Mrs. Mark J. Cane idegesen járkal föl-alá a hotelszobában s a következőket mondja: — En nagyon nyugodt természetű vagyok, de a mai események engem is kihoztak a sodromból.

A nyugodt, kedves Bécs egyszerre megőrült. Lángbaborítottak mindent. Füst, láng és vér.

A céltalan tömeg.

— Pénteken reggel a lapok közölték az ítélet indokolását. Reggel nyolc órakor hirtelen megállottak a villamosok. Nem tudtuk mire vélni, hogy mi történhetett. Érdeklődtünk és azt mondták, hogy a szociáldemokraták egyórás tüntetésztrájkot tartanak az ítélet ellen. Ez a városban nagy zavart okozott és mindenhol izgatottságot keltett. Én körülbelül háromnegyed tíz órakor hagytam el a szállodát. A Hotel Imperialban látkam. A szálloda kapujába kiérve, hatalmas tömeget látkam hullámszerűen az uccán. Értetlenül ordítottak. Nem tudtam, hogy mit akarnak, de nem is igen törődtem vele, mert dr. Stekelhez indultam. Autóba ültem és kimentem dr. Stekel villájába, ahonnan visszajövet nagy tömegbe kerültem, amely tömeg egyszerre megindult valamerre. Látszott, hogy a tüntetés spontán, míncsen megszervezve, forrongó kaosz volt az egész. Háromnegyedik tízenegy órakor a Kärtnerstrasseba fordult be a kocsi. A tömeg bedőlt az uccába. A szaggatott kiáltások félelmetes, hangos bömböléssé fajultak.

Gyermek kocsik,

legfinomabb kivitelben gyári árban, mindennemű javítások legolcsóbban.

Autogénhegesztések jótállással!

Gyermekkoesi üzem

Bulv. Reg. Ferd. 38. (Széchenyi nála mellett)

Sortűzek az öreg bécsi uccákon! Hihetetlenül izgalmas órákat élünk át.

— A bécsi esküdtbíró — mint ismeretes — tegnap ítékezett a somfalvai gyilkossággal vádolt frontharcosok pörében. A bíróság fölmentette a frontharcosokat.

A fölmentő ítélet hatása már meglátszott tegnap este az uccákon.

Lármás tüntetéseket rendeztek a bíróság épülete előtt és verekedések voltak. A bécsi diákverekedések óta nem igen kellenek fölmentést Bécsben ezek az apró csetepaték. Megjelennek a rendőrök és csakhamar feloszlatják a tömeget. Ebben a bécsi rendőrök hihetetlenül ügyesek. Tegnap este is azt gondoltuk, hogy a szokásos diaktüntetésről van szó és igyet se vetettünk rá. De este már komolyabb hírek jöttek. A szállodában elmondották, hogy a bíróság épülete előtt a frontharcosokat megtámadták a szociáldemokraták. Azt rebesgették, hogy a verekedésnek egy szociáldemokrata áldozata akadt. Állítólag ez mérgeztette el a helyzetet és ez készítette retorzióra a tömeget ma délelőtt.

Majd mint egy adott jelre, tudja isten honnan, köveket kaptak elő s teljes erejükkel a hatalmas üvegportálokat kezdték betördelni.

Sztrájkol a telefon, sztrájkol minden.

Az uccákon csupa üvegcsilánk, a lezuhanó hatalmas üvegtáblák több embert sebeznek meg, akiket véresen hagynak az uccán fektülni. Mentőket nem lehet hívni, mert nincs telefon.

Sztrájkol a telefon, sztrájkol a posta, mindenki sztrájkol. Leirhatatlan zürzavar.

Az autóval szembekerül a tömeg. Nem lehet tovább haladni. Kifizetem az autómot, elkeverülve a tömeget, mellékuccákon bejutok a szállodámba.

— A szállodának olyan a képe, mint egy megbolygatott hangyabolyé. Idegesen szaladgálnak föl és alá az emberek. Bábeli zürzavar. A portást egyszerre hétféle nyelven faggatják, hogy mi történt. A külföldiek tovább akarnak utazni. Nem lehet őket csillapítani. Reggeli lapot kérnek. A szállodában míncsenek lapok. Aki reggel nem olvasta az újságokat, tízenegy óra felé már nem kap újságot. Eltitkoltak. Hogy ki vihette el őket, senki se tudja megmondani. Tizenegy órakor egy rendőrtiszt s egy katonatiszt jelenik meg a szállodában. Nemsokára egy rendőrcsapat érkezik. Megszállják a hallt, a rendőrtiszt harsány hangon elkiáltja magát németül:

Mindenki azonnal menjen a szobájába!

140 cmtr. széles bordűrös divat grenadin
175.— lejtől
Vándor-nál

A szobáját egy vendég sem hagyhatja el.
"A kapukat be kell csukni!"

— Akik nem értenek németül, a külföldi vendégek közül, kérdezték, hogy mit akar a kiabáló rendőrtiszt. A portás odament a rendőrtiszthez és megmondta nekik, hogy a külföldi vendégek nem értik, hogy mit akar. A rendőrtiszt nem jön zavarba, a hotel halljában fölállt az egyik székre és hat nyelven elismételt mondókáját. A vendégek siettek fel a szobájukba. De nemsokára emberfürtök lógnak ki az ablakokból. Mindenki az ablakhoz rohan és nézi, hogy mi történik az uccán. Az ablakokból tömegeket látni. Tömegek jönnek, tömegek mennek, ordítás és üvegcsörömpölés.

Egyszerre egy borzalmas sortűz hangja hallatszik,

az emberek bekapják a fejüket az ablakokból, becsukódnak az ablakszárnyak és leeresztik a rolettákat. Amikor a tömegek elvonulnak,

az ucca olyan, mint egy csatalér.

A bezárt ajtaju boltok kirakatainak üvegtáblái betörve. A tömeg nem feledkezett el arról, hogyha betöri az ablakokat, el is vigye a kirakatok tartalmát. A sortűzről azonban még mindig nem tudunk semmit. A rendőrtiszt parancsa ellenére, egyenként leszállingozunk a hallba. Kérdezzük, hogy mit jelentett a sortűz. „Harc van a Kärtnerstrasseban”, — hangzik a felelet. — „A frontharcosok rábörttek a szociáldemokratákra. Rengeteg halott és még több a sebesült.”

Borzalmas volt, de jó, hogy már itt vagyunk a békés nyugalmu városban. — fejezte be izgatottan érdekes elbeszélését a bécsi forradalom amerikai szemtanúja.

Betegh Béby

visszajött Aradra makkegészségesen.

Hízókurát használt, öt kilót hizott és cáfolja a szembajáról elterjedt rémhíreket.

Először nem akartam binni szememnek. No de mégis: hisz ez Betegh Béby. A maga sugárzó jókedvének teljében, no meg teljes egészségben is. Mert Béby egészségét illetőleg az utóbbi napokban aggasztó hírek keltek szárnyra — mindenki megdöbbenésére. És a mint kiderült, hogy hál'Istennek nem volt igaz a rémhír, — mindenki szívében önkéntelen öröm dobogott fel: Betegh Béby egészséges, mint a makk. — Béby maga volt a megtestesült szemrehányás, amint vígan szürcsölgetve feketéjét a Dácia terraszán, a következőképen cáfolt:

— Szemtelenység mindenkitől, akik annyira szemtelennek vélnék, hogy ezt a szemteleniséget megengedhetem magamnak. Nem igaz, nem igaz! Semmi bajom sem volt a szememmel. Hízókurát tartottam. Sok tejeckét ittam és szedtem fel a kilócskákat. Bizony. Öt kilóval nehezebben jöttem meg. Nahát aztán az már mégse járja, hogy azt terjesztették rólam, hogy szemfényesítő cseppek okoztak volna valami bajt a szememnek. Hát kell ennek a szemnek fényesítő? (Észrevétel: nem.) Különben mit szól az új frizurámhoz? (Észrevétel: elragadó.) Ismételen mondom, senki két szeméért nem adom az én két szép fekete szememet. De nem ám! (Észrevétel: ne is adja.)

Ezzel vége szakadt a szemvitának. Bizony-bizony rosszul esett a szakítás, annyira beleneztem Betegh Bébynek abba a két mélytűzi fekete szemébe. (6.)

Sámson

arizabónál új Neuman-ház.

Készült férfiruhák a legelegánsabbak.

Szövetnagyraktár. 1027

H I R E K.

Felhívás.

Az aradi Magyar Párt elnöksége ezúton közli a város és a megye azon választó polgáraival, kiket, mivel a lefolyt választásokon szavazati jogaikat nem gyakorolták, a bíróság megbüntette, hogy megbüntetésük elleni felebbezés elkészítésében a Magyar Párt irodájában, Arad Str. Cloșca 7. sz. alatt szívesen rendelkezésükre áll. Ezúttal fel is hív minden egyes büntetésben részesített egyént, hogy megbüntetésük elleni felebbezését okvetlenül gyakorolja. Azok, akik felebbezéseiket általunk készítetik el, szíveskedjenek bizonyítékaikat a pártirodába magukkal hozni.

Az elnökség.

— **Kitiltott bolgár lapok.** Az aradi államrendőrséghez leirat érkezett a belügyminisztériumtól, amelyben közlik, hogy engedélyezték a bécsi „Der Tag” kolportázsát Romániában, viszont kitiltottak két bolgár lapot: a Poslidni Rusenszky Novidny-t és Zora-t.

— **Az országos Magyar Párt közönete.** Az országos Magyar Párt ma Bethlen György gróf elnök és Deák Gyula dr. főtákar aláírásával kiáltványt bocsátott ki Erdély magyarságához s ebben köszönetet mond a magyarságnak a választásokon tanúsított magatartásáért, de egyben köszöni a németek hü fegyverbarátságát is.

— **Megválasztották Bucuresti főpolgármesterét.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi tanács tagjai ma egyhangulag Costinescut választották meg Bucuresti primárjává.

— **Kaufmann Oszkár — Pancotán.** Nagynevű vendége van ma az aradmegyei Pancotának. Kaufmann Oszkár, a világhírű berlini műépítész, aki különösen, mint színházépítő, egyedülálló szaktekintély a kontinensen, fiával ma Aradon át Pancotára érkezett beteg édesanyja látogatására. A budapesti gyorsvonat érkezése és a pancotal gyorsmotor indulása között két órányi idő van. Ezt a két órát régi aradi emlékei fölfrissítésére fordította Kaufmann Oszkár és meglátogatta dr. Nemes Zsigmond volt országgyűlési képviselőt, akihez rokoni kötelékek is fűzik. A nagynevű műépítész és fia Hans Pancotán sógorának, Werner Miklós dr.-nak vendégek.

— **Leleplezett kommunista összeesküvés Bessarabiában.** Chisinauból jelentik: A chisinaui rendőrség a napokban újabb kommunista társaságot leleplezett le. A titkos társaság nyomára egy elfogott szovjetkurir vezette a rendőrséget, aki már a vonatban feltűnt a detektíveknek, akik aztán nyomon kísérték. Eddig 15 férfit és 8 nőt tartóztattak le, akik mindannyian tevékeny részt vettek a besszarábiai bolsevista agitációban.

— **Eljegyzés.** Martzy Béla aradi Astragyalri igazgató leányát, Hajmalkát eljegyezte Klausner Ernő, egy hamburgi kávé- és tea-behozatali cég cégvezetője.

— **Baeranyay Máriát eljegyezte Weiss Géza Sáriáról (Világosról.)** (Minden külön értesítés helyett.)

— **Városházi tisztviselők szóharca a fizetés körül.** Érdekes bejelentést tett egy városi tisztviselő a város vezetőségének. Ismertettük már a napidíjasok, tüzoltók és hivataloszolgák fizetés-többlete körüli helyzetet. Az érdekelték egyrésze, hogy fizetést kapjon, elfogadta a leszállított fizetést és aláírta az ívet. Nagyrésze azonban Nicolescu irattári tisztviselő vezetésével megtagadta a fizetési ív aláírását. Nicolescu ma délelőtt felkereste a számvevőséget, ahol a fizetés ügyében tárgyalt. Közben összeszólalkozása támadt Dunca Károly főszámvevővel, aki többek között: bolseviknek mondotta. A tisztviselő ma délután írásbeli jelentést tett a polgármesternek és engedélyt kért arra, hogy pert indíthasson a kifejezés miatt a főszámvevő ellen.

Uj szenzációk a Juhos-ügyben

A timisoarai főügyész nyilatkozata szerint olyanok is bekerültek az ügybe, akikről eddig nem volt szó.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A nagy bűnügy, a Juhos-ügy, ismét kísért, sőt a beavatottak szerint csak most kezdődik igazán. Bradescu Virgil vezetőügyész, aki a jelenlegi csendben lefolyó, de annál nagyobb eredményeket ígérő vizsgálatot vezet, ma kijelentette, hogy a Juhos-ügyben legkésőbb két nap múlva ismét újabb események várhatók. A

vizsgálat eddig oly titokban folyt, hogy nem lehet teljes biztossággal következtetni, hogy milyen személyek fognak szerepet játszani a vizsgálat további folyamán, de valószínű, hogy olyanok, akik — legalább is a nyilvánosság előtt — eddig nem szerepeltek a bonyolult bűnügyben.

Felborult egy aradmegyei autobus.

A buteni-i személyszállító autobus szerencsétlensége Pancota mellett. — Három utas súlyos sebesülése.

(Arad, július 16.) Ma reggel 7 és 8 óra között súlyos autószerencsétlenség történt Pancota és Szőlős között, a szőlői állomás közelében. A Buteni és Arad között közlekedő autobus, amelyet Ciupercea János soffőr vezetett, szokott reggeli utját tette meg Arad felé. Egyszer csak nagy szénásszekér került az autobus elé, amit a soffőr ki akart kerülni. Eközben azonban figyelmen kívül hagyta az országot mentén levő kavicsrakásokat, úgy, hogy az autobus elkanyarodva rászaladt az egyikre és felborult.

Rémes sikoltozás hangzott ki az oldalára fordult és utasokkal zsúfolt autobus belsejéből. Csaknem minden utas megsebesült könnyebben, ezek saját lábukon mentek az állomásra.

— **Montag József meghalt.** Megdöbbentő gyászhir érkezett ma Aradra. Montag József csanádmegyei földbirtokos tegnap kaszaperi birtokán, 72 éves korában váratlanul elhunyt. A megboldogult öregur ismert személyiség volt Aradon is, ahol sűrűn fordult meg rokonai látogatására. Montag József ugyanis apósa volt dr. Éles Géza aradi földbirtokos és nagykereskedőnek, míg kisebb fia, Montag Pál ugyancsak Aradról nősült és Horváth táblabíró leányát, Magdát vette feleségül. Montag József másik leánya, dr. Éles Géza né nővére Forray Dezső malomigazgatóhoz ment nőül, míg idősebb fia, Montag Tibor, Pállal együtt gazdálkodik a család kaszaperi birtokán. Montag József a háboru óta az év nagyrészt Budapesten töltötte, nemrégiben azonban lazaérkezett gyermekei körébe, mintúna érezte volna közeli halálát. A szomorú hír vétele után a mélyen lesújtott Éles-család tagjai nyomban elutaztak az öregur halottas ágyához. A temetés ideje felől még nem érkezett híradás.

Kinzó aranyeres panaszait biztosan csak a HAEMORSAN szünteti meg.

— **Megjött az esze egy szimuláns pesti ügyvédnek.** Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy a Nagy István-féle csödpanama ügyében letartóztatott Fazekas Endre dr. ügyvéd örület szimulál, turbánnal a fején járkál és mindenkit meg akar gyóntatni. Tegnap aztán egész váratlanul Fazekas megjelent a fogház gondnokánál, kijelentette, hogy megjött az esze, állítsák a vizsgálóbíró elé, mert őszinte vallomást akar tenni. Ez meg is történt és valamásárol, amelyet egyelőre titokban tartanak, jegyzőkönyvet vettek fel.

— **Aradi orvos a budapesti orvoskongresszuson.** A világszövetségbe tömörülő Deutsche Gesellschaft für Kinderheilkunde évről-évre több napig tartó kongresszust tart, amelyet ezévbén Budapesten rendeznek meg. Romániából 3 orvos vesz részt, köztük dr. Goldschmidt Lipót ismert aradi orvos. A kongresszus szeptember 10—15-ig lesz és 12-én Bethlen István gróf magyar miniszterelnök ötórás teát ad a kongresszus résztvevőinek tiszteletére.

másra és legőbbje vonaton jött be Aradra, három utas azonban igen súlyos sérüléseket szenvedett. Legkomolyabb a sérülése Popa Traiannának a buteni-i csendőrmester feleségének, aki fülkarimazuzódást és lábtörést szenvedett. Bodanszky Vendel aradi kovácsmester koponyarepedést szenvedett. Mareuta Todor szőlői postáslegény pedig a kariát törte. A három súlyosan sebesültet kocsin Pancotára szállították, hol dr. Werner Miklós közsegi orvos részesítette első segélyben őket.

A csendőrség Ciupercea soffőrt letartóztatta, mivel az a vád ellene, hogy az ő vigyázatlansága idézte elő a súlyos szerencsétlenséget.

— **Házasság.** Nikita Borisowitch de Strachovsky mérnök (London) és Halpern Lolly (Arad) f. hó 16-án Londonban házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Tompos Ella az aradi színtársulat drámai művésznője,** ma esküdött örök hűséget Pap László magántisztviselőnek. Az ifjú párt sokan keresték fel szerencsekívánataikkal.

— **A csödpanamista pesti bíró az ügyészség fogházában.** Budapestről táviratozzák: Toldy Zoltán bíró ügyében a vizsgálóbíró teendőkkel Földy Antal dr. vizsgálóbíró bízta meg, aki hétfőn megkezdte az iratok beható áttanulmányozását. A letartóztatásba helyezett Toldy Zoltánt és Berger Istvánt különben ma délután már átkísérték az ügyészségi fogházba.

GYERMEKKOCSIK LEGOLCSÓBBAN HEGEDUS-cégnél Aradon.

— **Öngyilkos borosjenői fiatalember.** Coronl Péter 24 éves inoui fiatalember tegnap délután öngyilkossági szándékból manólugot ivott. Mire tettét észrevették, már kiszenvedett. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Az ügyészség elrendelte a boncolást és egyben utasította a csendőrséget, hogy indítsa nyomozást a rejtélyes öngyilkosság ügyében.

— **Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyeddé teszi.** Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívelzsirosodásnál is reggel, délben és este, egy-egy harmadpohárnyi mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Mezey Zsigmond leszavazott.** A városházán kifüggesztett kimutatásban, amely a le nem szavazottak névsorát tartalmazza, szerepel Mezey Zsigmond aradi zenetanár neve is. Mezey dr. annak közlését kéri, hogy ez a hatóságok részéről csak tévedés lehet, mert ő leszavazott.

PAUL WEGENER és
PAUL RICHTER-rel a

DAGEFIN

a német filmgyártás remekműve.
„MONOPOL FILMOCENTRALA TIMISOARA”.

Ma a Marospartii mozgószínházban.

— Színészek és műkedvelők előadták a Gyurkovics lányokat Chisineun. A Chisineun (Kisjenőn) idős Maurer-színárstul csütörtökön Tóth Böske komika jutalomjátékában előadta a Gyurkovics lányokat, melyben és az azt követő kis kabarében sok kisenő gyermek és urileány is fellépett. A színdarabban meglepő ügyességgel a következő dílelőcsok szerepeltek: Ungár Boriska, Marián Gizike, Pápai Eszike, Acsay Rózsika, Berger Évike és Fon Feri. Különböző csoporttenecokat leírték: komikus táncban: Acsay István, Berger Évike, Csomány Ella, Mladin Aurora, Puscáu Mancika, Eibenschütz Manyika, Liebermann Annuska és Elizke, Gilly Karcsi, Mladin Aurel, Huorin Erzsike és Béla, Igna Ella, Rubin Iván, Ofly Zoltán, Csomány Bözsi, Fackelmann Mancika, Alexander Erzsike, Atlasz Pali, Kraszter Lujzika. Nagy tetszést váltottak ki a 14—17 éves urilányok következő táncai: babatánc: Radó Ducika, Sándor Erzsike; Ungár Boriska, Marián Gizike; matröz-tánc: Ungár Boriska, Luszti Kató; waltz: Sándor Irénke, Marián Gizike; menuette: Radó Ducika, Luszti Kató, Marián Gizike, Sándor Irénke és Erzsike, Ungár Boriska, Acsay Gizike és Rósenthal Erzsike; tangót táncolt Ujj Babi Bizza Laci-val. Műdalokat énekelt Szeberényi Lajos. Az előadás, melyet zsufolt ház tapsolt végig, a legjobban sikerültek közé tartozott. Melegen ünnepelte a közönség Tóth Böske komikát, aki a mama szerepét játssza és a műkedvelő urilányokat betanította. Különbözően a Maurer-társulat nagy sikerrel játszik Kisjenőn. Jó Rózi primadonnának és Sztoján Anikó szubrettnek esténként újabb és újabb ünneplésben van része. Nagyon megkedvelte a közönség a sokoldalú Földest, Antal bonvivantot. Rendkívül népszerű lett a fiatal táncoskomikus Bizza Laci. Eddig Muzsikus Ferkó, Marica grófnő, Dolly, Antónai és Orlov menő állandó nagy közönség előtt, szép sikerrel.

— Halál a határban. Jelentették ma az ügyészségen, hogy Mueria György 65 éves sajtenyi lakost a község határában holtan találták. A holttesten semmi erőszak nyoma nincs. Az ügyészség megadta az eltemetést engedélyt.

— Kiosztják a lakbérleti illetékek elismervényét az aradi pénzügyigazgatóságon. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a lakbérleti illetékek lerovásáról szóló elismervények kiosztását a mai napon megkezdtek. Az elismervények hétköznaponként délelőtt 12—2 óra között a pénzügyi palota földszinti 16-os számú hivatali szobájában (a főpénztárral szemben) vehetők át.

Tennisz ütők rendkívül le-szállított árban
HEGEDŰS-CÉGNÉL ARADON.

— Öngyilkos lett egy volt bucaresti-i primadonna. Ploestiből jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt Ploestiben. Rosenthal Illés durgazdag ploesti-i kereskedő felesége, aki tíz esztendővel ezelőtt Rachela Vojnof néven a legünnepeltebb primadonnája volt a román fővárosnak, tegnap délelőtt öngyilkossági szándékból egy konyhakéssel átmetszette a nyakát és mielőtt még borzalmas tettet észrevették volna, elvérzett. Rachele Vojnof a háboru után ment nőül Rosenthal kereskedőhöz. Házassága azonban nem volt boldog, mert férje állandóan féltékenykedett rá. Egy évvel ezelőtt súlyos idegbaj tünetei mutatkoztak rajta és minden orvosi segítség hiábavalónak bizonyult. Valószínűnek tartják, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt menekült a halálba.

— Az Aradi Torna-Egyesület rendkívül közgyűlése vasárnap, július 24-én 10 órakor lesz a városháza tanácstermében.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja Köles András (1018), özv. Balázs Pálné (1496) és Blau János (1534) számú tagjait gyászolja s így a 107-ik szelvény. esedékes. Hozzá tartozóknak a 12 ezer leinyi segélyt kifizetve. Az igazgatóság.

— Az aradi nyugdíjasok egyesülete vasárnap, július 17-én délelőtt 9 órakor választmányi ülést tart. Felkérjük a választmányi tagokat, hogy az ülésen pontos számban jelenjenek meg. A vezetőség nevében: W ent ügyv. elnök.

Dramák sok ember írt, de poluskát LOVAS egyedül írt Arad, Str. OITUZ (Illés-uca) 111.

Arad tanácsa bizalmat szavazott Angel polgármesternek

Megtörtént a nagy izgalommal várt tanácsülés. — Angel dr. részletesen reflektált a vádakra. — Mit állapított meg a tanácsi vizsgálat? — Huszonnégy szavazattal bizalom.

(Arad, július 16.) Nagy érdeklődés előzte meg Aradváros tanácsának mai ülését, amelyen a tanács tagjainak nyilatkozniok kellett a polgármester és a permanens-bizottság eltávolítása felett. Délelőtt a permanens-bizottság tagjai bizalmas megbeszélést tartottak, majd megjelentek a tanács részéről dr. Stoinescu Sándor és dr. Miclea Seyer tanácsstagok, akik felülvizsgálták az egyes vádakra vonatkozó aktákat. Délután azután megtartották a tanácsülést, amelynek eredményeképpen 24 szavazattal 2 ellenében bizalmat szavaztak Angel polgármesternek és a permanens-bizottságnak, illetve kimondták, hogy nincsen ok eltávolításukra.

Angel István védekezik a feljelentéssel szemben.

Délután öt órára volt egybehíva a tanácsülés, azonban a tanács tagjai hat óráig megbeszélést folytattak a polgármesteri irodában. Hat órakor nyitotta meg a ma délben hazaérkezett Angel István dr. polgármester a közgyűlést, amelyen elsősorban a prefektúrához és minisztériumhoz beadott, már ismertetett feljelentésekre reflektált. Sorban vette elő a vádakat és mindegyikre megtette, az annak idején az Aradi Közlönyben már publikált észrevételeit. A forradalmi idő alatt kifogásolt cselekedeteire nézve kijelentette, hogy nem ő, hanem a néptanács és Varjassy Lajos dr. kormánybiztos adták ki a rendelkezéseket. Kijelentette, hogy a feljelentők nem győződhetnek meg arról, milyen nyelven beszél otthon, családja körében, ellenben leszögezi, hogy az egyik feljelentőnek a felesége szintén magyar, akivel otthon magyarul beszél. Ezután sorban ismerteti a vádakat és a védekezését, amelynek folyamán az autobuszokra vonatkozólag kijelenti, hogy azok április 1-től június 23-ig kiüzették teljesen magukat és még maradt is több mint 100.000 lej tiszta nyereség.

A vezérfelügyelő vádjai. — Angel felvilágosítása.

A tanács ezután rátér a Cristea vezérfelügyelő által beterveztett vádakra. A tanács részéről a kérdéseket Stoinescu Sándor dr. adta fel, míg Angel István dr. sorban feleletet ad a kérdésekre. Elmondja, hogy a permanens bizottság azért emelte fel Bucarestben létekor napidiját 250 lejről 1000 lejre, mert a 250 lejes napidij még szállodára sem volt elég. A fővárosban pedig azért kellett oly sok időt eltöltenie, hogy a városnak fontos ügyeit elintézzé. Felsorolja azokat az ügyeket, amelyekben Bucarestben eljár. Az autobuszok vétele kényszerűség volt, hogy a város biztosítsa jogait, de amellett hasznos is volt a vétel, a városra nézve. A nyomtatványok beszerzésére tartott árlejtés ügye még folyamatban van és az nem került a tanács elé jóváhagyás végett. Ami azt a vádat illeti, hogy a tárcából körülbelül 29 millió lejt fizetett ki fizetési utalványok nélkül, leszögezi, hogy erre a számviteli törvény módot ad, ha nincsen approbálva a költségvetés. Végteljes fizetési utalványt pedig csak approbált költségvetéssel lehet adni. Arra, hogy a város készpénzt a Victoria bankban helyezte el, kijelenti, hogy maguk a vizsgálatot tartó vezérfelügyelők beismerték, hogyha ez szabálytalan is, de a városra nézve hasznos, mert 10 százalékos kamatot kap a pénz után. Az aszfalt-ügy a város javát szolgálta, különben is approbálás alatt van a minisztériumban. Ami pedig azt a vádat illeti, hogy a tanács nem intézte el a legfelsőbb közigazgatási bizottság által előírt költségvetési módosítást, itt az a helyzet, hogy technikai akadályok merültek fel, amelyek megakadályozták, hogy a tanács összeülhessen. A jövő héten azonban ez is elintéződik. Ennek azonban senkisének oka.

Mit mond a tanács a vádokról.

A részletes védekezés után Angel dr. felkérte a tanácsot, vegye figyelembe azokat az indokokat és bizonyítékokat, amelyeket elő-

terjesztett és határozzon meggyőződése szerint. Stoinescu dr. előveszi erre jegyzeteit és előterjeszti a vizsgálóbizottság javaslatait, amelyben sorra veszi a vádpontokat s egyben flozozateszi, hogy azok mindegyikét igazolták vette a kiküldött bizottság. Jelentését azzal fejezi be, hogy ő ugyanis, mint városi tanácsos s mint magánférfiu tiltakozik, hogy ilyen vádakkal megsértsék a város autonómiaját s leszögezi, hogy a felsorolt esetek nem merítik ki azokat a feltételeket, amelyek a polgármester és permanens-bizottság eltávolítását tennék szükségessé és ezért javasolja, hogy a tanács mondja ki, hogy nem távolítja el a város vezetőségét.

Bizalmatlansági indítvány a munkások részéről.

Albu Liviusz titkár szavazást kér, majd Vostinár György a munkásblokk nevében bizalmatlanságot mond a vezetőségnek. Kijelenti, hogy nem azért, mert a felsorolt vádak beigazoltak lennének, hanem azért, mert terrorral választották meg a város vezetőségét és mert megakadályozták, hogy a blokk tanácsosai résztvegyenek a városvezetés munkájában és kellő kontrollt gyakorolhassanak. A nyilatkozatot gyakran félbeszakítják a tanácsosok s csak Angel dr. felkérésére engedik folytatni Vostinár beszédét, aki végül még egyszer kijelenti, hogy bizalmatlan a város vezetőségével szemben.

Bizalom Angel polgármesternek.

Ezután sor kerül a szavazásra. Albu újra titkos szavazást kér, mine Angel dr. kijelenti: — Itt nincsenek titkok.

Albu: De személyekről van szó... Angel dr.: Nem sértődöm meg. Ha bizalmatlanságot szavaz. Aki nem bízik, ne szavazon bizalmat...

A tanács a nyílt szavazás mellett dönt. A szavazás folyamán 24 szavazattal két ellenében bizalmat szavaznak a polgármesternek és permanens-bizottságnak. A két szavazat Vostinár György és Fászkerti Tibor munkásblokkbeli tanácsosoké. Megállapodnak abban, hogy az ülés határozatait memorandumban terjesztik a belügyminiszter elé, majd Angel dr. polgármester bezárja az ülést.

— Aradmegye terméseredménye. Az aradi közigazgatási kamara ma hozta nyilvánosságra Aradmegye ideli terméseredményét, amely a következő: Pécska járás: őszi buza 7—8, rozs 6—7, őszi árpa 7—9, zab 4—5 métermázs holdanként. Kisjenő járás: őszi buza 7—8, rozs 7—8, őszi árpa 6—8, zab 7—8 métermázs. Borossebesi járás: őszi buza 6—7, rozs 5—7, őszi árpa 5—7, zab 5—6 métermázs. Radnai járás: őszi buza 6—7, rozs 6—7, őszi árpa 8—9, zab 6—9 métermázs. Világosi járás: őszi buza 7—8, rozs 7—8, őszi árpa 6—7, zab 7—8 métermázs. Tornaivai járás: őszi buza 6—8, rozs 8—10, őszi árpa 6—10, zab 8—9 métermázs. Aradi járás: őszi buza 8—10, rozs 8—9, őszi árpa 7—8, zab 7—8 métermázs. Halmágyi járás: őszi buza 5—6, rozs 6—7, őszi árpa 6—7, zab 5—6 métermázs holdanként. Ezek közül a járasok közül egyedül csak a kisjenői járásban nem okoztak kárt a jégviharak.

Mozi.

xx Dagfint, a Marosparti mozgószínház hatalmas slágerfilmjét Joe May, a Hindu siremlék rendezője készítette Werner Scheff világhírű regénye után.

NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ ELŐFIZETŐINK. NEK, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Erzsébet Mozgó

Ma, vasárnap d. u. 3, 4, 6, 8 és 10-ker és holnap hétfőn d. u. 7 és este 10 órákor utóljára

Aradon premier!**Maciste a Sejk ellen.**

Maciste legnagyobb alakítása a filmben, az egyik izgalmas jelenet a másikat kergeti.

Keddtől: POLA NEGRI.

Az esti előadások a kellemes kertben tartatnak meg.

A jószívű autókirály.

Ford ötven dollárt küldött egy szegény bucu-
resti-i zsidó fiatalembernek. — Hogyan segítyel
az autókirály, amióta nem antiszemita, a zsidókat.

(Az Aradi Közlöny bucu-
resti-i tudósítójának távirata.) Ford ugylátszik egész komolyan veszi az 6 zsidóbarátságát. Csak nemrégiben arról számoltak be a lapok, hogy Ford ötszáz dollárt küldött Budapestre egy fiatalembernek, akit a budapesti rendőrség azzal vádolt meg, hogy szintén részt vett két évvel ezelőtt a Vázsonyi-féle merényletben. Ez a fiatalember egy levelet írt Fordnak, melyben beszámolt antiszemita érde-
meiről és Ford, mint pontos üzletember — táviratilag küldte el a kért ezer dollár — felét, azaz ötszáz dollárt.

Mindig vannak élelmes emberek. Egy bucu-
resti-i fiatalember, amikor legelőször megjelent a hír a lapokban, hogy Ford megváltoztatta állás-
pontját, egy szép levelet írt a detroit-i autókirály-
nak, melyben megírta, hogy sok nélkülözésen ment keresztül az antiszemita üldözések miatt és kér — 100 dollárt. Ford táviratilag küldött —
ötven dollárt.

A Smardan-uccában lévő bankpalotában ta-
lálkoztam az élelmes fiatalemberrel, amikor az
ötven dolláros utalványt fel akarta venni. Ter-
mészetesen hamar híre ment az értékes Ford-
utalványnak és egy egész kis embergyűrű vette
körül az élelmes embert.

— Tíz lejt kockáztattam csupán, mondja a
fiatalember, ugyanis ennyibe került annak a le-
vélnék a portóia, amit Fordnak írtam. A Calea
Victorian van egy Ford-ügynök, attól tudtam
meg, hogy a Ford-gyárak Detroitban vannak és
egyszerűen ráírtam a levélborítékra: Mr. Ford,
Detroit. U. S. A. Alig két héttel ezelőtt ment el a
levél és ma reggel már itt volt a távirat, hogy
felvehetek ötven dollárt.

— Na és mit írt a levélben, kérdeztük.

Mosolyra torzul a fiatalember ravasz arca.

— Egész rövid levelet írtam, mert tudom,
hogy a hosszú levelek ott Amerikában a papír-
kosárba vándorolnak, szóról-szóra a következő-
ket írtam:

Uram, amíg Ön antiszemita volt, kiadott
egy könyvet a zsidók ellen. Ez a könyv okozta
azt, hogy én hat hónapig állástalan voltam. A
könyv ugyanis annyira meggyőző módon bizo-
nyította be az antiszemizmus jogosságát,
hogy a főnököm, aki keresztény ember, fel-
mondás nélkül elbocsájtott. Önnek köszön-
hetem, hogy állástalan lettem és így Ön tartó-
zik nekem az elmaradt fizetésemmel. Kérem,
küldjön kárpótlásként 100 dollárt. Kivánságára
a fentiek az itteni követségen hajlandó va-
gyok bizonyítani.

— Ennyi volt a levél. Ezután következett a
nevem és a pontos cím. És ma reggel érkezett
egy távirat, hogy felvehetek e bankban 50 dollárt.

— Hol van a távirat? kérdeztük.

— Azt beadtam a pénztárba, a távirat alap-
ján kapom a pénzt. De a bank is kapott egy táv-
iratot, hogy fizesse ki nekem az összeget.

— Mondja csak barátom, kérdeztük, tényleg
igaz az, hogy ön hat hónapig állás nélkül volt.

— Ez igaz. . . — mondta.

— De az is igaz, hogy a Ford antiszemita
könyve miatt dobták ki az állásából?

— Ez is igaz. Azonban — tette utána mo-
solyogva — a dolog egy kissé másként történt,
mint ahogy azt én Fordnak megírtam. A főnököm
ugyanis könyvkereskedő és zsidó. Amikor a Ford

könyve megjelent, én nem tudtam, hogy annak
antiszemita tartalma van és rendeltem belőle öt
példányt. Ezen veszünk aztán össze a főnököm-
mel, aminek az lett a vége, hogy repültem. . . És
így végeredményben, mégis csak Ford miatt
hagytam el az állásomat. Nem igaz?

— És hogy jutott önnek eszébe, hogy Ford-
nak levelet ír?

— Én már régen terveztem, hogy írok egy
levelet. Ahányszor csak egy Ford-autót láttam,
mindig eszembe jutott, hogy Ford miatt rugtak ki
az állásomból, de amikor hallottam, hogy Ford

már nem haragszik a zsidókra, akkor azonnal to-
lat ragadtam.

A fiatalember nevét szőlitotta most a pénz-
táros és így abba maradt a beszélgetésünk. Mo-
solygós arccal ment a pénztárfülkéhez, hanyag
mozdulattal gyűrte be a zöld hasu dollár-bankje-
gyeket és amikor újra elment előttünk, oda szolt
hozzánk:

— Ma megint írok Fordnak, megköszönöm
az ötven dollárt és megkérdezem, hogy mi van a
hiányzó ötven dollárommal. Csak nem kívánja,
hogy én tüntetsek neki?

Halálrakeresik a somfalvai felmentett fivéreket.

**Mi idézte elő a bécsi forradalmat? — A somfalvai véres eset története.
Miért történt a felmentés? — Magyarországra menekültek
a Tscharmann-fivérek.**

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirati jelentése.) Ma már rohanó árként terjednek szét a bécsi forradalom hullámai, azonban a közönség talán ép arról tud legkevésbé, ami ezt az áradatot megindította, vagy jobban mondva: ürügyül szolgált a bécsi forradalom kitörésének. Ez a gátszakító esemény a somfalvai per volt, amelyben két nappal ezelőtt hirdette ki az esküdtszék az ítéletet. Somfalván (Burgenland) ugyanis még a képviselőválasztások alkalmával az történt, hogy a köztársasági védőszövetség emberei be akartak hatolni a Tscharmann-féle kocsmába, ahol a frontharcosok gyűléseztek, lövöldöztek és követ dobálták az épület ablakait, majd betörték a kocsmába, mire a frontharcosok s köztük a kocsmá tulajdonosai, Tscharmann József és Hieronimus, továbbá sógoruk Pintér János rálöttek a támadókra, akik közül ketten meghaltak. Pintér és társai emiatt kerültek az esküdtszék elé, amely kilenc napos tárgyalás után igen izgatott hangulatban hozta meg ítéletét. Arra a főkérdésre, hogy a vádlottak nyilvános erőszakot követtek-e el veszélyes és gonosz cselekedet által, az esküdtek 9:3 szavazat arányban nemmel feleltek. Hat-hat szavazattal nemmel feleltek a súlyos testi sértés kísérletére, arra a kérdésre pedig, hogy az élet biztonsága ellen követtek-e el büncselekményt, Tscharmann József-nél és Pintérnél 7:5 arányban igennel. Tscharmann Hieronimusnál pedig 7:5 arányban nemmel feleltek. Az esküdtek vezetője remegő hangon hirdette ki az ítéletet, hogy a bíróság mind a három vádlottat felmenti, az áldozatok hozzátartozóit pedig magánjogi igényükkel polgári perre utasítja, azzal az indokolással, hogy a vádlottak önvédelemből követték el tetteiket. Az uccán pár száz ember volt ekkor. Erősen pfujoltak, többen éljeneztek, majd nem verekedés is támadt, de a rendőrség csakhamar rendet teremtett s a tömeget feloszlatta. Az éj nyugodtan telt el, reggel 8-kor azonban a munkások határozata értelmében a villamoskocsik az ítélet elleni tüntetésképen egy órára megálltak. Kilenckor újból megindultak a kocsik, de ekkor már sok villamos-munkás vonult fel az egyetem elé, ahol a horog-

keresztesek ellen tüntettek. Az egyetemre nem hatolhattak be, tehát az igazságügyi palota elé vonultak. A tömeg egyre nőtt, majd rombolni kezdett, sortűzek hangzottak, batrikádok emelkedtek... megkezdődött a bécsi forradalom, amelynek legújabb eseményeiről lapunk más helyén számolunk be.

Érdekes, hogy Somfalván e most már világhírűvé vált községben mindössze a Bécsbe készülő piaci árusok elégedetlenkedtek és szidták a — tüntetőket, mert nem volt vonat és nem mehettek fel áruikkal Bécsbe. A harcias schützenbundlerok ugyan délben nagy csoportban gyűltek össze az állomáson, hogy a hazatérő Tscharmann testvéreket agyonüssék, de azok Magyarországra menekültek. A halálra keresett Tscharmann-testvérek már meg is érkeztek a magyarországi Sopronfalvára. A menekülők elmondták a magyar hatóságoknak, hogy a lajtaujfalui kommunista munkásság tízezer embert tart készenlétben, hogy kikényszerítse Tscharmannék kiadatását a magyar hatóságoktól.

Rádió-műsor.

Vasárnap, július 17. Wien—Klagenfurt—Innsbruck—Grác. 11. A bécsi szimfonikus orchester hangversenye. 16. Délutáni hangverseny. 20. Dorina és a véletlen operette előadás. — Pozsony. 18.30. Hangverseny. — Zágráb. 20.30. Vidám esté zene. — Boroszló. 22.30. Táncczene. — Miláno. 20.45. Hangverseny. — Prága. 20. Szimfonikus hangverseny. — London. 21.15. Népszerű oratórium. — Leipzig. 20.15. Kedvenc opera részletek. — Stuttgart. 20. A baden-badeni zenei ünnep harmadik előadása. — Frankfurt a. M. 23. Táncczene. — Róma. 20.10. Operarészletek. — Berlin. 20.30. Vidám hangverseny. — München. 22.20. Táncczene. — Budapest. 9. Hírek, szépségápolás. 10. Ref. Istentisztelet. 16.15. Az operazenekar hangversenye. 18. Dankó Pista dalai. 19. Szimfonikus zenekari hangverseny. 21. Boros Mihály szerzői estje. 22. Táncczene.

Hétfő, július 18. Wien—Grác. 20.05. A vadászzené története. — Pozsony. 17.45. Hangverseny. — Zágráb. 20.30. Antónia Geiger—Eichorn zongora hangversenye. — Miláno. 21. Hangverseny. — Prága. 21. Hangverseny. — London. 20. Schubert est. — Leipzig. 20.15. „Nagy és kis gyermekeknek“ (hangverseny.) — Stuttgart. 20.15. Népszerű zenekari hangverseny. — Róma. 21.10. Nagy zenekari hangverseny. — Berlin. 20.30. Zenekari hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közzgazdaság. 17.30. Az opera kamarazenekarának hangversenye. 20. Humor a zenében. 22.30. Cigányzene.

APOLLO**Premier! A szezon legnagyobb kalandor filmje! Premier!**
Ma, vasárnap**A páncélszoba titka.**Izgalmas detektív film, **Stuart Webbs** mester detektív legszen-
7 felvonásban. **Scherlok Holmes** nációlsabb ölménye.**Főszerepben:****AND EGEDE NISSEN — ERNST REICHER.**Ezt megelőzi: **Scherlok Holmes** kalandja 2 felvonásban.Mérésékelt 10—20—30 lejes helyárak. —: Előadások kezdete 6, 7 és 9¹/₂ órákor.

LEGUJABB.

Románia Bécs megszállására kap megbízást.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A Lupta szerint diplomáciai körök azt hiszik, hogy a bécsi forradalmi eseményeket a csatlakozás hívei biztítják berlini támogatással. A Lupta úgy van

informálva, hogyha az események folytatódna, úgy megszállásra lesz szükség és ebben az esetben nincs kizárva, hogy egy katonai megszállásra Romániának adnak megbízást.

A szászoknak nem kell a kisebbségi blokk?

Fantasztikus híradások a kisebbségi blokk állítólagos felbomlásáról.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A főváros politikai körében már napok óta, ha suttogva is, nagy szenzációként emlegetik, hogy a kisebbségi blokk megszűnt, illetve helyesebben nem is született meg soha. A szászok politikai irányítói ugyanis a közelmúlt napokban állítólag hivatalosan tudatták Bratianu Ionel miniszterelnökkel és a liberális-párt vezetőivel, hogy a kisebbségi blokkot megszüntetnek tekintik annál is inkább, mert a választások folyamán használt „blokk” elnevezés nem is fedte a valóságot, mivel csupán választási kartellról volt szó, amely semmire sem kötelezi egymással szemben a szerződő pártokat. Ezzel a bejelentéssel egyidejűleg azt is hangsúlyozták volna a szászok vezetői, hogy a Magyar Párt ismeretes politikai programját nem teszik magukévá és a jövőben minden tekintetben önállóan és függetlenül fognak eljárni. A kartellt is csak azért kötötték a magyarokkal, hogy így biz-

tosítsák maguknak azt a két százalékot, mely nélkül egyetlen mandátumot sem kaptak volna. Kétségtelen egyébként az is, hogy a kisebbségi blokk megszűnése, illetve meg nem születése még az igazolási vita során beigazolást nyer, amikor a szászok jól bevált külön utjukon fognak haladni. A Magyar Párt parlamenti csoportja tehát az első kritikus pillanatban, az igazolási vitában tulajdonképpen saját erejére lesz utalva. A politikai életnek ezt a legfrissebb szenzációját természetesen mindaddig feltételesen adjuk, amíg az érdekelt felek részéről megerősítést nem nyer. De fenntartással kell fogadnunk ezt a híradást már csak azért is, mert a magyar-német kisebbségi blokk ugyancsak számottevő frakciója, a svábság mindenkor erősen hangsúlyozta a kisebbségi blokk létjogosultságát s nagyszerűen ki is tartott amellett s így legalább is valószínűtlennek látszik, hogy a szászok csak a saját szálkájukra ilyen pálfordulást csinálnának.

Leverték a bécsi forradalmat.

Borzalmas újabb részletek a csőcselék tombolásáról. — Három direktorium alakult Bécsben. — A szocialisták tovább fenyegetőznek. A rendőrség az ura a helyzetnek.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának éjszakai távirata.) Éjszaka egy órakerkezett budapesti tudósítónk távirata, amely a bécsi forradalom legfrissebb eseményeiről az alábbiakat közli:

Pozsonyba érkezett hírek szerint ma reggel Bécs környékén is kihirdették az ostromállapotot. A véres zavargásokról újabb borzalmas részletek kerültek ki, amelyek szerint a Listenfelderstrassén, amikor a rendőrség muniója elfogyott, a tömeg behatolt az őrszobába és az ablakokon keresztül dobálta ki a rendőröket, akiket

az uccán várakozó csőcselék valósággal darabokra tépett,

a kegyetlenkedésben az asszonyok jártak elől. Legutóbbi hírek szerint

Bécsben háromtagu kormány-direktorium alakult,

amelynek tagja Seypel, Schober, valamint egy szocialista képviselő lettek.

Az Aradi Közlöny budapesti munkatársa ma délután négy órakerkezett Bécsből Budapestre érkezett és az eseményekről a következő részleteket mondotta el: Autót az osztrák fővárosban nem lehet kapni,

mind a sebesültek és halottak szállításával vannak elfoglalva.

Egyik szanitéckocsin Landler egyetemi professzor is szolgálatot teljesít. A Ringen egymást érik a hullaszállító kocsik. Minden rendőrnél nemcsak oldalgyepper, hanem puska is van. Az igazságügyi palotát kordon zárja kö-

rül, a palota oltása még mindig tart. A parlament előtt gúliba rakott fegyverek, rendőrök és katonák örködnek a rendre. A lakosság szerint a Ring körül alig van ház, amelynek tetejére a rendőrség ne vontatott volna fel tegnap gépfegyvereket, amelyekkel szinte vakon lövöldözött a tömegre. Az Arbeiter Zeitungnál lázas munka folyik még ma is, a legnagyobb szót Buchinger Manó, Garami Ernő és Fényes László viszik. A szocialisták

ma már nemcsak Schober, de Seypel lemondását is követelték,

a kormány állítólag hajlandó Schobert elejteni, ellenben Seypel semmi esetre sem mond le. A szocialisták erre kijelentették, hogy ha ma estig feltételeiket nem teljesítik, úgy 50.000 munkást fegyvereznek fel, akik a mai kormányzatot teljesen elpusztítják.

Prágán keresztül érkezett késő éjszakai táviratok jelzik, hogy az osztrák szövetségi kancellári hivatal ma este jelentést adott ki, amely szerint

a zendülést leverték, s a rendőrség a helyzet ura. E jelentés szerint a halottak száma mindössze 12, a sebesülteké 119 volna;

a sebesültek legtöbbször a rendőrség tagja. A rendőrség különben azzal van elfoglalva, hogy részben gyalog, részben lovon szétoszlassa a tüntetés maradványait. A nemzeti tanács, valamint az igazságügyminiszteri palota körüli tereket a katonaság tartja megszállva. A viszonylagos nyugalom az egész városban helyreállt.

Lippafüred ma az ország egyik legkeresettebb gyógyfürdője.

Lippafüred rövid idő alatt történt szédületes fejlődése magára vonta az egész ország közönsége érdeklődését és a leghíresebb orvosok figyelmét is felkeltette és ajánlják a gyógyfürdőt, mert az ujabban talált ásványvízforrások hivatalos analízise meglepő gyógyhatással bír a szenvedő emberiség számára. Lippafüreden tartózkodik — többek között — Xenopolné, a nagy író özvegye Bucarestből, aki Aradvárosunk Kulturpalotájának adományozta férjének nagyértékű könyvtárát.

Itt adjuk le a gyógyfürdőn tartózkodók egyrészének névsorát:

Xenopolné Bucarest, Corlatescu tábornok és családja Bucarest, Gramaticescu ezredes és családja Bucarest, Dimitriu egyetemi tanár és családja Bucarest, Dumitrescu alezredes és családja Timisoara, dr. Otin. Stanca orvos Cluj, Huszár Péterné Budapest, Poliacof vezérfelügyelő és családja Bucarest, Molnár mérnök és családja Timisoara, Popper Ignác és családja Arad, E. Willinger és családja Timisoara, Kafka és családja Radna, Cristofor és családja Brasov, Kohn Cecilia Timisoara, Buibas és családja Timisoara, Müller Jakab és családja Timisoara, Schuller Leopold és családja Timisoara, Hammel tanár és családja Arad, Fekete Jakab és családja Arad, Bojto és családja Orastie, Chesu és családja Petrosani, Löbl Jakab és családja Timisoara, Neumanné Fogaras, Seizer Lujza Sibiu, Kovács I.-né Arad, Sarané Petrosani, Markovitsné Arad, Stark János és családja Petrosani, Cavadia és családja Bucarest, Giurgiu mérnökne Timisoara, Diaconu főhadnagy és családja Caransebes, Martin Franc és családja San-Nicolaul-Mare, Anton Mihailné Varas, Constantinovits felügyelőné Timisoara, Lank Jakobné Bulgarus, Lázár Löwy és családja Bucarest, Jakab Löwy és családja Pecica, Schlésingerné Timisoara, Hirsch Ödönné Arad, Holcz Franzné Bulgarus, Jenes Andrásné Sathinez, Raduné Timisoara, Onitiuné Timisoara, Constantinescuné Timisoara, Faur Ecaterináné Nadlak, Lank Nicolae és családja Timisoara, Wichéné Timisoara, Kemény Simon és családja Hatzeg, Stanescu Péter és családja Baicoiu, Fisch Leopold és családja Arad, Herbainé Déva, Stempel József és családja Arad, Elefanti I. Budapest, Jula Silviu tanár Hatzeg, Mihailovits Timisoara, Matei Zsiga Fogaras, Lesnican Dobra, Gerar Catalina Periamos, Solomon Veiter Satu-Mare, Hilda Csalyer Brasov, Epstein Malvin Careimare, Wesselyi Raimond Resita, Sporeli Joan Resita, Rávai János Alba-Iulia, Fazekas Klára Oradea, Kovács Margit Oradea, Richter Erzsébet Cluj, Farkas Józsefné Cluj, Cua János Turda, Caragia Ioan Resita, Schlesinger Oradea, Boroga György Lugoj, Bán Martin Satu-Mare, Kovács Imre Oradea, Lakatos Elemér Oradea, Wiezer Solomon Satu-Mare, Eisikovits Jakab Satu-Mare, Molnár Jakab Satu-Mare, Marta Schusztler Sibiu, Celnoi Sarolta Sibiu, Grafinski Wilhelm Sibiu, Török Irén Arad, Járniczky Ferenc Vulcan, Eiler Victor Vulcan, Csányi Orbán Vulcan, Doboer János Vulcan, Tomándi Gyula Zarnesti, Lopátin Mauritiu Déva, Dán Janku Zarnesti, Fufezan Vasile Hunedoara, Tóth Nicolae Hunedoara, Danciu Nicolae Hunedoara, Alexandrescu Aurel Resita, Patakí Stefan Timisoara, Jozefa Rózsa Timisoara, Moldován Ferenc Resita, Lendeczky J. Baia-Mare, Strasser Katalin Alba-Iulia, Hirsch Erzsébet Turda, Koláth Mihály Oradea, Bocsán László Oradea, Biszk Paraschiva Oradea, Jakabos Gizella Oradea, Pléch Emeric Oradea, Tóth Julia Oradea, Pap Lajosné Satu-Mare, Velicska Józsefné Oradea, Baghin Miklós Lugoj, Gruber Dezső Cluj, Rosenfeld Albert Maros-Turda, Suci Anna Cluj, Mátyás Albert Turda, Hegger Román Oradea, Csaller Hilda Brasov, Mikula Mihai Ciucula, Bodo Ecaterina Oradea, Doroghi Stefan Satu-Mare, Szakálás Tódor Oradea, Campian Julia Satu-Mare, Biró Franciska Satu-Mare, Marinescu Gheorghe Lugoj, Heim Miksa Satu-Mare,

„Uránia mozgó”

Premier! Ausztráliai rokon. Premier!

Kalandorvígjáték 7 felv. Főszerepben Rod la Rogual. Ezt megelőzi:

Kettős

17-én,
vasárnap

műsor!

Marcia katonája.

Premier! Vigjáték 7 felv. :- Főszerepben: HARRY LIEDTKE. Premier!

Előadások kezdete 5, 7 és 9 1/4 órakor.

Legolcsóbban és legjobban „RECORD” divatáruházban vásárol Str. Eminescu (Deák F.-ucca) 15.

KÖZGAZDASÁG.

Nasta Victor: Programom egy szó: dolgozni.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara új kormánybiztosának nyilatkozata.

(Arad, július 16.) Mint ismeretes, a Kereskedelmiügyi miniszter tegnap kelt rendeletével az aradi kereskedelmi és iparkamara kormánybiztosává Nasta Victort, a Banca Nationala aradi fiókjának több éven át volt igazgatóját nevezte ki. A kinevezés híre szokatlannal nagy meglepetéssel váltott ki Arad közgazdasági életében, mert Nasta Victor mindenkori a város kereskedelmi, ipari és pénzügyi érdekeinek lelkes szószólója volt s különösen közgazdasági téren szerzett maradandó érdemeket. Munkatársunk ma felkereste Nasta Victort, aki új megbízatásával kapcsolatban a következőképpen válaszolt munkaprogramját.

— Az én munkaprogramom voltaképpen egyetlen szóban foglalható össze: dolgozni! Dolgoztam a múltban, dolgozni akarok a jövőben is. Aradon tartózkodásom alatt sem tettem mást, mint dolgoztam a város érdekeiért. Ebből az egy szóból indul ki teljes munkatervem a kereskedelmi és iparkamara vezetését is illetőleg. Több nagylátosságú kereskedelmi és ipari kérdés vár még megoldásra s ezek megvalósítása az új éra feladata lesz. Ismétlem, én örömmel fogok munkához, mert tudom, hogy munkám eredményes lesz. Erre az eredményre pedig felette szüksége van Aradváros kereskedelmének és iparának.

Zürichben 3.18 a lej.

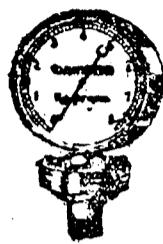
Helyi valutaárak. (Július hó 16.) Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 67.25, Newyork 167.50, London 815.50, Páris 6.58, Milánó 9.10, Prága 4.97.50, Budapest 29.27, Zágráb 2.95.50, Bécs 23.62.50, Zürich 32.30. — Áru: Márka 39.50, dollár 166, angol font 315, francia frank 6.55, olasz lira 9.10, cseh korona 4.95, pengő 29.20, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32.30. — Pénz: Márka 38, dollár 164, angol font 805, francia frank 6.15, olasz lira 8.90, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.10. Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Július hó 16.) Kifizetések: Páris 6.49, Berlin 39.45, London

805, Newyork 165.75, Milánó 9.07, Zürich 31.95, Prága 4.92, Bécs 23.30. — Valuták: Napoleon 660, német márka 39, leva 1.20, török lira 0.86, angol font 795, francia frank 6.70, svájci frank 31, olasz lira 9.10, drachma 2.18, dinár 2.95, dollár 163.50, lengyel zloty 18, schilling 23.25, pengő 29, cseh korona 4.95. Zürichi tőzsdenyitás. (Július hó 16.) Berlin 123.32.50, Amsterdam 208.10, Newyork 519.62.50, London 2522.50, Páris 20.34, Milánó 28.28, Prága 15.40.50, Budapest 90.60, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.18.50, Varsó 58, Bécs 73.15. — Zürichi tőzsdezárlat. (Július hó 16.) Berlin 123.33, Amsterdam 208.12.50, Newyork 519.62.50, London 2522.50, Páris 20.34, Milánó

28.27.25, Prága 15.40.50, Budapest 90.60, Belgrád 9.13.50, Bucuresti —, Varsó 58, Bécs 73.15.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF. Cenzurat: Prefectura Judetului.

Manométereket

60 mindenteljes mérőműszereket készit, javításokat vállal. GASPÁR ÁRPAD műszerész Arad, Str. Horia I. (Y. Széchenyi-ú. 5) Javítás végett beküldött műszereket al- lami hiteléssel ellátva, rövid idő alatt visszaküldöm. 8168 Telefon 315. szám.

3 nagy szobából álló I. emeleti uccai helyiség Arad főterén, azonnal kiadó.

Irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójába.

AXELMANNSTEIN KURHAUS UND GRAND-HOTEL. Eine der vornehmsten Hotelbesitzungen. Telegramm-Adresse: Axelmannstein. BAD REICHENHALL In den Bayerischen Hoehalpen.

VENUS Tündérbkert Mozgó Aradul-nou (Ujarad) MA, vasárnap Főherceg ur házasodik. Katonai viglák a békevilágból.

Selyemharisnya különlegesség, puha nem fényes erős és tartós 145 L. Női harisnya. férfi és gyermek harisnya régi leszá- litott árért. Divat keztyűk, fűrdődresszek. Divat csipkék és szalagok. Selyem harisnyák Lej 85.— és Lej 115.— Str. Eminescu 13.

Terézia Felter kozmetikai intézete. :: Arcmasszage, olcsó bérletben, ha szálak végleges eltávolítása, mindennemű szépség hibák kezelése. Str. Eminescu 6, Mezzanin 5. 3618

Epítetők figyelmébe! Mindennemű építkezést, átalakítást, házak tartozását szakszereűen, legolcsóbban vállalja Szilágyi Pál építési Irodája C. A. Saguna No. 112. (Varjassy L.-u.)

Cserépkályharaktár Arad, Bulev. Reg. Ferdinand (Denzi ház) 63-65. sz. Elv. llatok a kályhaszárba vágó munkálatokat, va amint új kályha, tűzhely, fűrdőszoba és faburkolat készítését ugyszintén SZERB ANTAL kályhaszárakását és javításokat. — Szives pártfogást kér.

„Constructia” Szilágyi Dezső építészeti, tervező- és vállalat irodája Arad, Piața Catedrală No. 10 (Tékély-tér). Elvállal: mindennemű építkezés tervezését, fel- építését, átalakításokat és javításokat. Ugyanott csoka téglá eladó. 3227

Legolcsóbb butorvásárlási forrás Klug György butorgyára Ujarad, Str. Mihai Viteazul 14. Lerakat a Maroshíd mellett. Kárpitos munkák a legolcsóbb árban kaphatók. 2907

Olcsó cipők! Saját műhelyében készült férfi-, női- és gyermekcipők legol- csóbb árért kaphatók ENGELHARDT JÁNOS-nál, Str. Episcopul ri Cal. Saguna Varjassy és Magyar-sarkán. Javítások azonnal elkészílnék

Wurzel Gézáné varró és szabászatli szakiskolája köze jövőben megnyílik. Jelentkezések Arad Strada BUCUR 7. szám alatt

Olcsó hálószeba, ebédli, valamint kárpított Polonyi István áru állandó raktáron ked- butorraktára Arad, veső feltételek mellett is. Boros Béni-tér 28.

Speciális tolltisztítás! Pénzkölcsönöket olcsó kamat mellett első helyre leendő betáblázásra huszonnéggy 3 óraán belül folyósítatok. Ifj Kovács Ügynökség Arad, Str. Take Jonesou No. 2 (volt Sár- rosi- és Batthyány-ucca) sarok.

Ki akar érettségizni? Középsiskolai össze- yont magánvizsgála- tokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít Galgóczy Magántanfolyam B. dapest. VIII., Mária Terézia-tér három.

Olcsó házeladások! Belváros központján 8 szobás modern ház óriási kerttel feltűnő olcsó áron. — A Calea Saguna (volt Variassy Laios- uccában) 4 lakásos ház, kerttel, istálló- val, 60.000 lei övedelemmel 425.000 lej- ért. — Belváros központján legszebb magánház 4 parkettás szobás, fűrdő- szobás lakással. — A bel- és külváros- ban nagy övedeimet hozó bérházak 250.000 lejtől 6.000.000 lelig ELADÓK. Megbizott: Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. 16631

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-ú.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany drbja 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT! Fehérfogak kautsuczokra darabja 50 lej. Foghuzás (injektios érzéztelenítés- sel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelősek 24 óraán belül eszközöltetnek. 495 Chaiim és Frida D'Moudjalled vizsgázott fogászok.

Keresünk megvételre 4, 5 atm. nyomásu használt gőzkazánt üzemképes állapotban, 30 négyzet- méter fűtőfelülettel. 10428 Részletes ajánlatok küldendők: Németh, Szenea és Schwartz cégnek, Arad, Strada Eminescu.

FIGYELEM! Eredeti porca szőnyegszpecialista vagyok. Javítok mindennemű szőnyeget u. m.: kelőt és nyugati argaman szőnyeget, karamania függő- nyöket, nemzeti takarókat, rumás pilschöket. — Rosszul készített szőnyegetek idegyenltek. Pe- cseket tisztítom, ugyanint: mely pilléket is kiirtom a fentiekből. Alkalmlyen régi és rossz állapotban levő szőnyeget veslek a fogadok komaszóba eladására. PASODIAN, Bul. Reg. Maria 12. In curto Arad. 3960

Malombérlet! Arad közelében motormalom hoz- zártartókó lakással, olcsó bérért, kedvező feltételek mellett, kiadó. Kizárólagos megbízott HAASZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12.

Olcsó házak, lakások, üzletek, szö- lők, földök vehetőek Győrffy „Mures” Irodája utján. Vicben „A ROKA” vezet.

A Központi étterem

nyári kerthelyiségében minden szombat este és vasárnap délelőtt az országos hírű 80 tagból álló aradul-nou-i gyermekzenekar hangversenyez

Tolscher Károly karmester személyes vezetésével. Frissen csapolt sör, ugyancsak állandóan villásreggeli kapható. — Szíves pártfogást kér: **WEINBERGER LAJOS**, a Fehér Kereszt volt főplacéja.

Házak, telkek

Aradon, Str. Sava Rajcu 94, 96 és 96a

Gyártelep Lipován, vasút és Mares mellett gyár és lakó épületekkel, fűtőgépekkel vagy gépek nélkül. — Egy szép tölgyfa kapu 150x450 cm. mérettel, továbbá szép mintázott táblás parkettek olcsó árban kaphatók

Czeller és Szathmárynál Aradon, Str. Clontea 15.

Perzsaszőnyegek

készítés és megrendelésre **YILDIZ** keleti szőnyeg műteremben Arad, Calea Saguna No. 119. (volt Varjassy Lajos-ueca). Antik perzsaszőnyegek szakszertű javítását elvállaljuk. Tökéletes és teljesen új rekonstrukcióért felelősséget vállalunk. 3741

Legolesobban és leggyorsabban vállal

üvegezést **M. Fischer Mór** Neuman-palota.

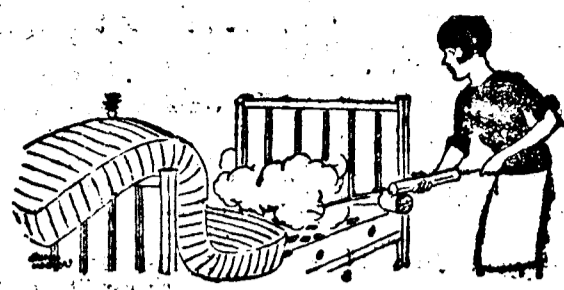
60 HP.

teljesen üzemképes **motoreke** 6 vassal, előnyös feltételek mellett, 3635 **olcsón eladó.** Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

MINISTERUL JUSTITIEI COMISIUNEA DE NATURALIZARI.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Președinte! Subsemnatul, Antoniu Baranyai támplar, domiciliat în Arad, de naționalitate maghiar, voinde a deveni cetățean Român, pe baza actelor anexate. Vă rog a dispune face rea formelor legale de naturalizare. Cu stimă: (ss) Antoniu Baranyai, Arad.

A FLIT gyorsan és hathatósan kiirtja a poloskákat.

A poloska a legveszedelmesebb minden rovar között, mert a vérerekbe irritáló nyálát bocsájt. A poloska terjeszti a tüdővérszt, sőt a rákbetegséget is!

Tökéletes folyékony rovarirtószer!

A FLIT a hírneves entomológusok és vegyészek fáradhatatlan kutatásainak páratlan eredménye. Mint a legkifűnőbb tudományos vegyszer pár perc alatt elpusztítja a legkártékonyabb, legveszedelmesebb rovarokat

ugymint legyet, szunyogot, poloskát, svábbogarat, hangyát és bolhát valamint ezek lárváit és petéit. A szaga kellemes, alkalmazása pedig a legegyszerűbb, hála a FLIT pompás szórókészülékének. Nem hágy foltot

Kapható az összes drogeriákban, gyógyszerárakban, festéküzletekben, gyarmatáru kereskedésekben és minden nagyobb vaskereskedésben.

Kizárólagos vezérképviselőt:

DROGHERIE STANDARD, BUCURESTI, 2. Strada Zorilor.

3186 Sárga tubus, fekete sávós áthuzattal.

Cipőkészítő üzletemben

ugy rendelések, mint javítások a legolesobban árért a legrövidebb időn belül elkészülnek. Elsősorú anyag és munka! Szíves pártfogást kér: **Nádaski Illés** Arad, P. Gen. Bernat 12. (Hal-t.)

TELEFON: 111. Uj és használt TELEFON: 111.

IRÓGÉPEK

prima amerikai márkák: „Underwood“, „Royal“, „Remington“ stb. olcsók és jók **eladása** kedvező részletfizetésre is.

Javitása, karbantartása és újjáalakítása

románia legnagyobb és legmodernebbül berendezett javítómuhelye!

Kölesönzése havi díj ellenében!

SZEGFÜ-nél ARAD, a főpostával szemben Str. Brațianu 11.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak! Táviratcíme: „HUNGARIOTEL“.

Amíg a készlet tart, tetőfedéshez hibátlan (külföldi)

PALA

fedőlemez eladó

Arad, Str. Cosbuc (Wesselenyi-uoca) 6. sz. alatt.

Házassága

csak akkor lehet boldog, ha butorait „ARTA“ Butoriparnál szerzi be Arad, Strada Eminescu 20—22.

Dimitrescu Aurel

vas- és fűszernagykereskedése, haláleset miatt eladó Pankotán.

Bővebbet: 3699

Antonescu, Victoria Bank Arad.

ÜVEGEZÉST

legolesobban vállal Aradon a

„MOTORICA“ Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 8594

Feltűnő olcsó ház eladások!

Belvárosban 7 szobás, elfoglalható lakással MAGÁNHAZ 400 négyszögletes telekkel, parkírozott udvarral, minden elfoglalható árért eladó. Külváros részén három uccal fronttal 4 lakásos ház 8 lóra istálló, két telek házszámával el látva, ugyancsak két részre osztható s az egész ház elfoglalható, 160.000 lejért sürgösen eladó, 60.000 lej készpénzzel árvehető. — Ezenkívül a város minden részén kisebb 3—4 szobás magánházak, elfoglalható lakásokkal 250.000 lejtől feljebb, ugyancsak nagyobb bérházak, 18—20 szobától kezdve elvehetőek. Végül mindenféle üzletek, áresen vagy be rendezéssel eladók vagy bérbevehetőek. Magánházak és 1—5 szobás lakások kiadók. Ugyancsak türes telkek, bel- és külvárosban sürgösen részletfizetésre is ELADÓK.

Kizárólagos megbízott:

Ifj. Kovács-ügynökség Arad, Str. Take Jonescu 2. (Báthyanynocsa sark.) 3759

Bordáscsövek,

radiátorok, kazánok, kondenzvizelvezetők, centrifugalszivattyúk, ventilátorok, raktárról:

Ing. A. Jakobi & Co. Timisoara, Spl. Tudor Vladimirescu 24. Tel: 6—92.

Keresünk azonnali belépésre, nagyobb vidéki malomba

főmolnárt.

Ajánlatok részletes életleirással és fizetési feltételekkel

Csiha & Rákosi Targul-Săcuesc

cimre küldendők. 3714

II. oszt. Hálóközi-jegyek

elővétele, külföldi vasuti jegyek hivatalos vasuti áron, fürdőkezdésményel kombinált tour-retour és körutazási jegyek a román, magyar, cseh, olasz, osztrák és jugoszláv fürdőhelyekre. Olcsó vizum és díjtalan felvilágosítás a

Hálóközi Társaság

menetjegyirodájában Arad, Bul. Regina Maria 18. (Központi Takarékszövetkezet épülete) — TELEFON: 5—94.

